

Łódź, dnia 28 czerwca 2021 roku

Pan
JÓZEF KACZMAREK
Burmistrz Uniejowa

WK – 602/33/2021

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r., poz. 2137) informuję Pana Burmistrza, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Uniejów¹. Kontrolą objęto lata 2019 – 2020 i wybrane zagadnienia z lat wcześniejszych, dotyczące przede wszystkim: prowadzenia rachunkowości; długu publicznego; sprawozdawczości; realizacji dochodów z podatków i dochodów z majątku; udzielania zamówień publicznych; wydatków budżetowych; ewidencji i inwentaryzacji majątku. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły w szczególności²:

I.

W zakresie ustaleń organizacyjnych

Urząd Miasta w Uniejowie prowadzi obsługę księgowo – finansową dla szkół i przedszkoli. Z dniem 30 września 2015 roku na podstawie uchwały nr XIII/102/2015 Rady Miejskiej w Uniejowie z dnia 9 lipca 2015 roku zlikwidowano jednostkę budżetową pod nazwą Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Oświaty w Uniejowie. Zgodnie z powyższą uchwałą - zadania zlikwidowanej jednostki zostały przejęte przez Urząd Miasta Uniejowa i został utworzony Referat Oświaty. Jednostkami obsługiwanymi przez Urząd Miasta Uniejowa w 2019 i 2020 roku były: [1] Zespół Szkół w Uniejowie (Szkoła Podstawowa w Uniejowie), [2] Szkoła

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach od 28 grudnia 2020 do 26 marca 2021 roku. Protokół został podpisany w dniu 5 maja 2021 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 2176), z ograniczeniami wynikającymi z art. 5 tej ustawy.

Podstawowa im. płk. pil. Szczepana Ścibora w Wieleninie, [3] Szkoła Podstawowa im. Marii Skłodowskiej - Curie w Wilamowie, [4] Miejskie Przedszkole w Uniejowie.

Rada Miejska nie podjęła jednak uchwały o powierzeniu obsługi finansowo-księgowej ww. jednostek oświatowych, która określałaby jednostkę obsługującą i jednostki obsługiwane oraz zakres obowiązków powierzonych jednostce obsługującej w ramach wspólnej obsługi dla jednostek organizacyjnych, wydanej na mocy obowiązującego w tym zakresie art. 10b ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.).

Od 1 stycznia 2016 roku obowiązują regulacje wynikające z ustawy z dnia 25 czerwca 2015 roku o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1045), wprowadzające w treści ustawy o samorządzie gminnym zasady organizowania i wykonywania wspólnej obsługi wszelkiego rodzaju gminnych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych. Zgodnie ze zmienionym brzmieniem art. 5 ust. 9 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty, możliwość organizowania wspólnej obsługi szkół i placówek na podstawie ustawy o systemie oświaty dotyczyła tylko jednostek oświatowych prowadzonych przez podmioty inne niż jednostki samorządu terytorialnego. Przepisy ustawy o systemie oświaty przestały zatem być podstawą organizowania wspólnej obsługi szkół samorządowych, a stały się nią ogólne regulacje zawarte w ustawie o samorządzie gminnym, dotyczące wszystkich jednostek organizacyjnych gminy. Na mocy art. 10a ww. ustawy - od dnia 1 stycznia 2016 roku gmina może zapewniać obsługę w szczególności administracyjną, finansową i organizacyjną dla jednostek organizacyjnych zaliczanych do jednostek sektora finansów publicznych, gminnych instytucji kultury oraz innych zaliczanych do sektora finansów publicznych gminnych osób prawnych. W zakresie jednostek budżetowych zastosowanie znajdują regulacje zawarte w art. 10b ust. 2 i art. 10c ustawy o samorządzie gminnym. Dla zorganizowania wspólnej obsługi jednostek budżetowych - zgodnie z przepisami obowiązującymi od 1 stycznia 2016 roku - niezbędne jest podjęcie przez radę gminy uchwały na podstawie art. 10b ust. 2 ustawy, określającej w szczególności jednostkę obsługującą (obecnie funkcję tę pełni Urząd Miasta), jednostki obsługiwane oraz zakres obowiązków powierzonych jednostce obsługującej w ramach wspólnej obsługi. Zakres wspólnej obsługi określony uchwałą rady gminy musi być wyznaczony z uwzględnieniem regulacji zawartych w art. 10c ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Z przepisu tego wynika, że obowiązki powierzone jednostce obsługującej nie mogą obejmować kompetencji kierowników jednostek obsługiwanych do dysponowania środkami publicznymi oraz zaciągania zobowiązań, a także sporządzania i zatwierdzania planu finansowego oraz przeniesień wydatków w tym planie. Wspólna obsługa nie może zatem polegać na jakiegokolwiek formie dysponowania przez jednostkę obsługującą środkami jednostek obsługiwanych. Ponadto art. 10c ust. 2 ustawy wskazuje, że w przypadku powierzenia jednostce obsługującej obowiązków z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości jednostek obsługiwanych są one przekazywane w całości (wynika z tego m.in., że to kierownik jednostki obsługującej - np. wójt, jeżeli jednostką obsługującą jest urząd gminy - ma sporządzać i aktualizować dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości jednostek obsługiwanych, a także podpisywać ich sprawozdania). Artykuł 48 ust. 3 wyżej wskazanej ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r., zezwalał na to, aby wspólna obsługa szkół zorganizowana przez gminę na podstawie art. 5 ust. 9 ustawy o systemie oświaty w brzmieniu dotychczasowym, była prowadzona na dotychczasowych zasadach, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy. Natomiast

w zakresie gminnych instytucji kultury i samorządowych osób prawnych postawiono wymóg zawarcia porozumienia (art. 10b ust. 3), w celu przystąpienia do wspólnej obsługi, po uprzednim zgłoszeniu wójtowi takiego zamiaru. Porozumienie takie powinno regulować zakres wspólnej obsługi.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. W 2019 roku wyodrębniono 55 rejestrów (ksiąg rachunkowych) dla operacji ewidencjonowanych w Urzędzie Miasta Uniejowa (rejestry zostały wymienione w protokole kontroli). Ustalono, że możliwe było uzyskanie wydruku księgi głównej dla wybranego konta zawierającego dane z większości rejestrów, jednak wydruk księgi głównej mógł nastąpić dla jednego lub wybranych rejestrów w zależności od opcji wybranej przez operatora. Niemożliwe natomiast było dokonywanie księgowania pomiędzy rejestrami (np. po stronie Wn konta w rejestrze "Urząd Miasta" w korespondencji ze stroną Ma konta w rejestrze "Fundusz Świadczeń Socjalnych - Urząd"), co skutkowało naruszeniem zasady podwójnego zapisu. Nie można też uznać prowadzonych rejestrów za dzienniki częściowe, gdyż w dziennikach częściowych nr operacji zazwyczaj poprzedzony jest kodem lub innym wyróżnikiem, który umożliwia identyfikację dziennika częściowego lub rejestru, z którego pochodzi ten zapis, natomiast w jednostce numeracje są nadawane dowodom niezależnie dla każdego z rejestrów bez oznacznika, z którego wynikałaby przynależność operacji do któregoś z rejestrów. W poszczególnych rejestrach możliwe było nadawanie takich samych numerów analityk dla poszczególnych kont (np. dla konta 201), co oznacza, że w kilku rejestrach mogło występować to samo konto analityczne, a na nim różne zapisy. Takie działanie również przeczy zasadzie systematycznego zapisu, gdyż zgodnie z nią księgi rachunkowe powinny być prowadzone w sposób umożliwiający uzyskanie rzetelnych informacji w wybranym przekroju. Na wydruku zbiorczym dla kilku bądź wszystkich rejestrów możliwe było, że np. konkretne konto - 201-1 występowało w kilku lub kilkudziesięciu rejestrach, ale za każdym razem były na nim inne zapisy i sumy obrotów. Taki sposób konstrukcji rejestrów sugeruje, że nie było możliwości prowadzenia jednej księgi głównej, a jedynie istniała możliwość uzyskania wspólnego wydruku dla wybranych rejestrów. Program nie generował automatycznie wydruku księgi głównej dla wszystkich rejestrów, a to operator dokonywał wyboru, dla których rejestrów chce dokonać wydruku księgi głównej. Taki stan rzeczy mógł powodować, że wydruk zapisów na wybranym koncie (księgi głównej) mógł zostać wykonany dla określonej liczby rejestrów, a niektóre operacje mogły zostać pominięte, jeśli nie dokonano wyboru określonego rejestru.

Ponadto, w zakresie rejestru „Fundusz Świadczeń Socjalnych – Urząd” oraz „Podniesienie kompetencji cyfrowych w gminie Uniejów” (jednostka „Referat Oświaty w Uniejowie”) niemożliwe było otrzymanie nawet jednego wydruku dla księgi głównej czy też wspólnego zestawienia obrotów i sald. Zatem do sporządzenia wszelkich sprawozdań potrzebne były co najmniej 3 zestawienia obrotów i sald.

Natomiast w przypadku ksiąg rachunkowych budżetu (organu) ustalono, że prowadzone były rejestry „Budżet” oraz „Rejestr VAT”. Niemożliwe było otrzymanie jednego wydruku księgi głównej, jak też jednego zestawienia

obrotów i sald, co potwierdzało, że dla organu prowadzone były, co najmniej dwie księgi rachunkowe.

Powyższa nieprawidłowość stanowiła naruszenie art. 13 ust. 1 w zw. z art. 15 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 217 ze zm.), gdyż księga główna zawiera zapisy o zdarzeniach, które zostały ujęte uprzednio lub równocześnie w dzienniku, co oznacza, że w księdze głównej znajdują się wszystkie zdarzenia, które zostały zarejestrowane w dzienniku (bądź dziennikach częściowych).

Artykuł 13 ust. 1 ww. ustawy stanowi, że księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą: [1] dziennik; [2] księgę główną; [3] księgi pomocnicze; [4] zestawienia: obrotów i sald kont księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych; [5] wykaz składników aktywów i pasywów (inwentarz).

Natomiast zgodnie z art. 15 ustawy, konta księgi głównej zawierają zapisy o zdarzeniach w ujęciu systematycznym. Na kontach księgi głównej obowiązuje ujęcie zarejestrowanych uprzednio lub równocześnie w dzienniku zdarzeń, zgodnie z zasadą podwójnego zapisu. Zapisów na określonym koncie księgi głównej dokonuje się w kolejności chronologicznej.

Z powyższych przepisów wynika, że podmiot zobowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych powinien prowadzić jedną księgę główną, a jedynie w zakresie dziennika możliwe jest prowadzenie dzienników częściowych, jednak w sposób, który gwarantuje integralność księgi głównej.

Zastosowana forma prowadzenia ksiąg rachunkowych dla ewidencji operacji gospodarczych realizowanych przez Urząd Miasta była nieprawidłowa. W związku z powyższym Gmina Uniejów powinna od 2022 roku zaprowadzić jedną księgę główną dla operacji związanych z realizacją dochodów, jak i dokonywaniem wydatków w Urzędzie Miasta.

2. Dane wynikające z księgi „Rejestr VAT” dotyczyły scentralizowanych rozliczeń z tytułu podatku VAT, a operacje w niej ewidencjonowane nie były uwzględniane w bilansie z wykonania budżetu oraz w sprawozdaniach budżetowych. Na rachunku bankowym prowadzonym dla scentralizowanych rozliczeń podatku VAT na dzień 31 grudnia 2019 roku figurowały środki pieniężne w kwocie 63.734,84 zł. Środki te nie zostały uwzględnione w środkach pieniężnych ujmowanych w bilansie z wykonania budżetu, jak też nie zostały wykazane w sprawozdaniu Rb-ST, sporządzonym na dzień 31 grudnia 2019 roku. W bilansie z wykonania budżetu nie wykazano zarówno należności od Urzędu Skarbowego wynikających z salda konta 224 – Rozliczenia z budżetami, jak i zobowiązań wynikających z kont 271 – VAT należny oraz 272 – VAT naliczony, a wykazanych w księdze „Rejestr VAT”. Należy wskazać, że brak uwzględnienia części operacji dotyczących budżetu gminy Uniejów w sprawozdaniach finansowych stanowi naruszenie art. 24 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty. Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowe, zapewniono ciągłość zapisów oraz bezbłądność działania stosowanych procedur obliczeniowych.

Księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności:

- 1) udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych;
- 2) zapisy uporządkowane są chronologicznie i systematycznie według kryteriów klasyfikacyjnych umożliwiających sporządzenie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych, sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych;
- 3) w przypadku prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera zapewniona jest kontrola kompletności zbiorów systemu rachunkowości oraz parametrów przetwarzania danych;
- 4) zapewniony jest dostęp do zbiorów danych pozwalających, bez względu na stosowaną technikę, na uzyskanie w dowolnym czasie i za dowolnie wybrany okres sprawozdawczy jasnych i zrozumiałych informacji o treści zapisów dokonanych w księgach rachunkowych.

Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli:

- 1) pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych, sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych;
 - 2) zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej są sporządzane przynajmniej za poszczególne okresy sprawozdawcze, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, w terminie, o którym mowa w pkt 1, a za rok obrotowy - nie później niż do 85 dnia po dniu bilansowym;
 - 3) ujęcie wpłat i wypłat gotówką, czekami i weksłami obcymi oraz obrotu detalicznego i gastronomii następuje w tym samym dniu, w którym zostały dokonane.
3. Przyjęty w jednostce sposób rozliczeń środków w ramach centralizacji podatku od towarów i usług nie funkcjonował poprawnie, gdyż jak wynika z ustaleń kontroli, nie zawsze te rozliczenia odbywały się na bieżąco, co skutkowało gromadzeniem środków na rachunku bankowym dotyczącym centralizacji podatku VAT. Na dzień 31 grudnia 2019 roku na powyższym rachunku bankowym znajdowała się kwota 63.734,84 zł, która wynikała z rozliczeń 2018 i 2019 roku, co szczegółowo zostało opisane w protokole kontroli. Należy zatem przeanalizować sposób rozliczeń scentralizowanego podatku VAT, tak aby był on przejrzysty, jak też ujmowany w księdze głównej budżetu oraz zgodny z przepisami dotyczącymi ewidencji operacji gospodarczych i zasadami dokonywania zwrotów podatku naliczonego.
4. Urząd Miasta Uniejowa w 2019 roku na rachunku bieżącym gromadził zarówno dochody jak i dokonywał z niego wydatków. Z wyciągów bankowych nr 261/2019 z dnia 30 grudnia 2019 roku i 262/2019 z dnia 31 grudnia 2019 roku do rachunku bieżącego Urzędu Miasta w Uniejowie wynikało, że w dniach 30-31 grudnia 2019 roku zgromadzono dochody w kwocie 553.917,65 zł, natomiast na rachunek budżetu przekazano kwotę

510.368,38 zł oraz dokonano zwrotu dochodów w kwocie 251,22 zł, co oznacza, że na rachunku bieżącym z tytułu dochodów powinny pozostać środki, co najmniej w wysokości 43.298,05 zł, stanowiące otrzymane w ww. dniach dochody. Ponadto, saldo początkowe w dniu 30 grudnia 2019 roku na rachunku bankowym Urzędu wynosiło 39.292,49 zł, co łącznie dawało kwotę 82.590,54 zł. Z tych samych wyciągów wynikało również, że w dniach 30-31 grudnia 2019 roku wpłynęło na rachunek Urzędu łącznie 567.131,06 zł z tytułu zasilenia w środki na wydatki oraz 36.818,02 zł z tytułu zwrotu środków na wydatki, natomiast dokonano wydatków w kwocie 678.789,80 zł oraz pobrano do kasy na wydatki 7.749,82 zł, co oznaczało, że wydatkowano kwotę o 82.590,54 zł większą niż wynikało to z środków otrzymanych na wydatki. Na podstawie powyższych danych ustalono, że w dniu 31 grudnia 2019 roku pokryto wydatki Urzędu Miasta Uniejowa z dochodów zebranych na rachunku bankowym, co stanowiło naruszenie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 305), zgodnie z którym - jednostkami budżetowymi są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Powyższe rozliczenie zostało dokonane jedynie na podstawie wyciągów bankowych z dnia 30 i 31 grudnia 2019 roku, analiza wcześniejszych wyciągów może doprowadzić do zmiany kwot wydatków pokrytych z dochodów.

5. W księgach rachunkowych Urzędu Miasta w Uniejowie konta analityki pierwszego stopnia do konta 130 wykazywały salda, które nie miały odzwierciedlenia w kwotach na rachunkach bankowych (poza kontem 130-4-1 - gwarancje wadialne). Niezgodność w szczególności dotyczyła kont 130-1 - dochody, 130-10 - podatek VAT, 130-2 - wydatki bieżące, 130-3 - zasilenia, 130-4 - sumy do wyjaśnienia, 130-8 - wydatki majątkowe i została szczegółowo przedstawiona w protokole z kontroli. Niezgodność sald na koncie 130 z kwotami wynikającymi z wyciągów bankowych stanowiła naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości. Zgodnie z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości - księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.
6. Salda końcowe kont analitycznych do konta 130 (szczegółowo opisane w protokole kontroli) nie miały odzwierciedlenia w bilansie otwarcia ksiąg rachunkowych Urzędu Miasta na 2020 rok. Ponadto, salda końcowe kont analitycznych II stopnia do konta 224-1 nie miały odzwierciedlenia w bilansie otwarcia ksiąg rachunkowych budżetu Miasta Uniejowa na 2020 rok. Niezgodność sald analitycznych do konta 130 i 224-1 końcowych z 2019 roku z saldami początkowymi 2020 roku stanowiła naruszenie zasady ciągłości działania, która została określona w art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Zgodnie z tym przepisem przyjęte zasady (politykę) rachunkowości należy stosować w sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego grupowania operacji gospodarczych, wyceny aktywów i pasywów, w tym także dokonywania odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych, ustalania wyniku finansowego i sporządzania sprawozdań finansowych tak, aby za kolejne lata informacje z nich wynikające były

porównywalne. Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.

7. Jednostka prowadziła zasadniczo do każdego otwieranego rachunku bankowego odrębny rejestr (księgę rachunkową), w którym były ewidencjonowane operacje dokonywane na tym rachunku wg kont analitycznych oznaczanych jednakowo dla wszystkich rejestrów, tj. od 130-1 do 130-10 (szczegółowy wykaz kont znajduje się w protokole kontroli). Ustalono, że jednostka prowadziła ewidencję na kontach analitycznych do kont 130 w poszczególnych rejestrach w sposób jednostronny, tj. zapisy na analityce dokonywane były tylko po stronie Wn lub po stronie Ma. Na jednej analityce zasadniczo ewidencjonowano operacje wg ich poszczególnych rodzajów np. 130-2 – wydatki bieżące tylko po jednej stronie (Ma) tego konta. Natomiast dla przykładu zasilenia były ewidencjonowane po stronie Wn konta 130-3, co sprawiało, że zasilenia i wydatki nie spotykały się na jednej analityce i w żaden sposób nie rozliczały się, a także nie dawały informacji o kwocie pozostającej na rachunku bankowym. Kumulowane z miesiąca na miesiąc obroty na poszczególnych analitykach stawały się narastającymi saldami na tych analitykach w poszczególnych rejestrach. Saldo konta 130-2 przedstawiało sumę wykonanych wydatków bieżących zaewidencjonowanych w poszczególnych rejestrach, a saldo konta 130-3 sumę środków otrzymanych na wydatki również zaewidencjonowanych w poszczególnych rejestrach. Salda te jednak nie odzwierciedlały kwoty jaka wynikała z rachunku bankowego. Dopiero per saldo wszystkich sald analitycznych na koncie 130 dawało ogólną informację o sumie środków na rachunkach bankowych. W związku z powyższym należy zwrócić uwagę, że kwoty wykonanych wydatków oraz dokonanych zasileń to informacje, które powinny przy właściwej ewidencji wynikać z obrotów na koncie 130 – Rachunek bieżący jednostki. Należy wskazać, że każdy rachunek bankowy powinien posiadać swoją analitykę, na której ewidencjonowane będą operacje dokonywane na tym rachunku bankowym. W takim przypadku obroty na tym koncie będą dostarczały informacji o wpływach i wypływach z rachunku na podstawie dokumentów bankowych tego rachunku. Natomiast saldo tego konta będzie informować o kwocie środków pieniężnych, jaka pozostaje na rachunku bankowym.

Należy również podkreślić, że przy ilości rachunków bankowych prowadzonych przez Urząd Miasta Uniejowa dla różnego rodzaju projektów i zadań, sposób ewidencjonowania operacji na kontach analitycznych do konta 130 zasadniczo uniemożliwiał uzyskanie bieżącej informacji o kwocie środków, jaka w danym momencie była zgromadzona na rachunku bankowym oraz ustalenia zgodności tej ewidencji z kwotą wynikającą z wyciągu bankowego.

Opis zasad funkcjonowania konta 130 – Rachunek bieżący jednostki, znajdujący się w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 342) wskazuje, że służy ono do ewidencji stanu środków pieniężnych, jak też dopuszcza występowania na koncie 130 w jednostce budżetowej salda jedynie po stronie Wn. Sytuacja wystąpienia salda po stronie

Ma na koncie 130 powinna zawsze budzić niepokój, gdyż oznacza wystąpienie niepożądanych lub błędnych operacji. Saldo po stronie Ma na koncie 130 może bowiem oznaczać, że jednostka wydatkowała więcej środków niż otrzymała zasileń korzystając przy tym ze środków nieprzeznaczonych na wydatki. Zgodnie bowiem z treścią ww. opisu do konta 130 - konto 130 służy do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym. Konto 130 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunku bieżącym jednostki budżetowej. Saldo konta 130 jest równe saldum sald wynikających z ewidencji szczegółowej prowadzonej dla kont:

- 1) wydatków budżetowych; konto 130 w zakresie wydatków budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych otrzymanych na realizację wydatków budżetowych, a niewykorzystanych do końca roku;
- 2) dochodów budżetowych; konto 130 w zakresie dochodów budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych, które do końca roku nie zostały przelane do budżetu.

Saldo konta 130 ulega likwidacji przez księgowanie:

- 1) przelewu środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 223;
 - 2) przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku, w korespondencji z kontem 222.
8. Na dzień 31 grudnia 2019 roku na rachunku bankowym dochodów i wydatków Urzędu pozostawała kwota 0,54 zł, natomiast z ewidencji księgowej wynikało, że na analityce 130-1 – dochody - saldo strony Wn wynosiło 103.282,11 zł. Powyższe sugerować mogło, że na rachunku bieżącym Urzędu powinny znajdować się zebrane dochody w kwocie 103.282,11 zł a nie 0,54 zł. Stwierdzono, że kwota 103.282,11 zł wynikająca z ewidencji na koncie 130-1 faktycznie nie odzwierciedlała środków pieniężnych na rachunku bankowym dochodów i wydatków Urzędu Miasta Uniejowa, gdyż środki te zostały pomniejszone o: [1] saldo strony Ma konta 130-10 – VAT należny w wysokości 20.840,19 zł, gdzie ewidencjonowane są z jednej strony wpływy z tytułu podatku VAT należnego wpłacanego przez kontrahentów z tytułu faktur wystawionych przez Urząd, a z drugiej strony przekazanie należnego podatku VAT. Powyższe saldo powstało w latach wcześniejszych i wynikało z błędnych księgowania. Nieprawidłowość polegała na ewidencjonowaniu po stronie Ma należnego podatku VAT wynikającego z rejestru cząstkowego Urzędu za dany miesiąc w przypadku, gdy po stronie Wn ewidencjonowano wpływy podatku VAT (nie wszyscy kontrahenci regulowali VAT w terminie, w związku z powyższym wyksięgowywano kwoty większe niż wpływały, co spowodowało powstanie salda po stronie Ma). Inspektorom RIO nie przedłożono szczegółowych wyliczeń dotyczących kwot i okresów, w jakich powstały nieprawidłowości. Należy jeszcze raz wskazać, że konto 130 zgodnie z opisem zawartym w ww. rozporządzeniu nie powinno posiadać salda strony Ma (o czym była mowa w punkcie powyżej). Występowanie salda po stronie Ma może sugerować występowanie nieprawidłowości w gospodarowaniu środkami

pieniężnymi lub też błędy w ich ewidencjonowaniu. Kontrolowana jednostka powinna zatem dokonać analizy zapisów na koncie 130-10 od 2017 roku (w którym to roku je wprowadzono), aby dokonać zapisów korygujących bądź prawidłowego rozliczenia środków pieniężnych. Należy wskazać, że saldo na dzień 31 grudnia 2019 roku wynikało z kwoty 41.122,75 zł (strona Ma) pomniejszonej o wpływy podatku VAT zaksięgowane w grudniu w kwocie 20.282,56 zł, [2] per saldo strony Ma dla kont 130-3 - zasilenia, 130-2 - wydatki bieżące oraz 130-9 - wydatki inwestycyjne (rejestr Urząd Miasta), tj. 83.586,92 zł (14.066.630,18 zł - 11.221402,66 zł - 2.928.814,44 zł), [3] oraz powiększone o saldo strony Wn dla kont 130-4 - sumy do wyjaśnienia rejestr Urząd Miasta w kwocie 1.145,54 zł. Zatem kwota znajdująca się na rachunku bieżącym Urzędu Miasta, tj. 0,54 zł wynikała z następującego rozliczenia sald kont analitycznych do konta 130 = 103.282,11 zł - 20.840,19 zł - 83.586,92 zł + 1.145,54 zł.

9. W przypadku ewidencji środków pochodzących z grantu Fundacji Promocji Gmin Polskich pn. „Podniesienie kompetencji cyfrowych w Gminie Uniejów”, prowadzonej w księdze „Referat oświaty w Uniejowie”, ustalono, że w dniu 30 grudnia 2019 roku dokonano zwrotu kwoty 65,56 zł, stanowiącej niewykorzystane wydatki z rachunku grantu, bezpośrednio na rachunek Fundacji. Powyższa kwota powinna zostać zwrócona na rachunek budżetu, a następnie z rachunku budżetu na rachunek Fundacji. W związku z powyższym w księdze budżetu dokonano księgowania kwoty 65,56 zł - Wn 901 - Dochody budżetu, Ma 223 - Rozliczenie wydatków budżetowych (klasyfikacja 75095, § 2057 - 56,21 i 75095, § 2059 - 9,35 zł), na podstawie PK 34 z dnia 31 grudnia 2019 roku. Wskazać w związku z powyższym należy, że konto 223 - Rozliczenie wydatków budżetowych, nie koresponduje z kontem 901 - Dochody budżetu. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, przewiduje, że konto 223 w zakresie dokowanych wydatków budżetowych powinno korespondować z kontem 902 - Wydatki budżetu. Natomiast z kontem 901 - Dochody budżetu, w zakresie zrealizowanych dochodów korespondują konta 222 - Rozliczenie dochodów budżetowych, 224 - Rozrachunki z budżetami oraz 133 - Rachunek budżetu. Zatem korespondencja kont 223 i 901 zaburza zamknięcie kręgu dochodów i wydatków, jak również stanowi naruszenia zasad ewidencji operacji gospodarczych na tych kontach.
10. Konto 223 - Rozliczenie wydatków budżetowych (księga organu - budżetu gminy), na dzień 31 grudnia 2019 roku wykazywało saldo strony Ma w kwocie 84.211,30 zł. Konto 223 - Rozliczenie wydatków budżetowych, nie powinno wykazywać salda strony Ma, gdyż świadczyć to może między innymi o wykorzystaniu dochodów na pokrycie wydatków (co zostało wcześniej już opisane). Zgodnie z opisem zasad funkcjonowania konta 223 - Rozliczenie wydatków budżetowych, znajdującym w się załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających

siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, służy ono do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu dokonanych przez te jednostki wydatków budżetowych. Na stronie Wn konta 223 ujmuje się środki przelane z rachunku budżetu na pokrycie wydatków jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 133. Na stronie Ma konta 223 ujmuje się wydatki dokonane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek, w korespondencji z kontem 902. Ewidencję szczegółową do konta 223 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi z tytułu przekazanych na ich rachunki środków pieniężnych przeznaczonych na pokrycie realizowanych przez nie wydatków budżetowych. Saldo Wn konta 223 oznacza stan przelanych środków na rachunki bieżące jednostek budżetowych, lecz niewykorzystanych na pokrycie wydatków budżetowych.

Również konto 223 - Rozliczenie wydatków budżetowych, w ewidencji Urzędu Miasta na dzień 31 grudnia 2019 roku wykazywało nieprawidłowe saldo strony Wn w kwocie 83.586,92 zł, odpowiadającej wydatkom pokrytym z dochodów, co zostało już opisane we wcześniejszym punkcie wystąpienia. Zgodnie z opisem zasad funkcjonowania konta 223, zawartym w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów - służy ono do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę wydatków budżetowych, w tym wydatków w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich. Konto 223 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan środków pieniężnych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych, lecz niewykorzystanych do końca roku. Saldo konta 223 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu na rachunek dysponenta wyższego stopnia środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 130.

11. Stwierdzono ewidencjonowanie operacji na koncie 140 - Środki pieniężne w drodze, niezgodnie z systematyką poprzez: [1] zwrot podatku VAT z wyodrębnionego rachunku na rachunek budżetu dokonany w dniu 17 stycznia 2020 roku (Wn 140, Ma 901), [2] zwrot nienależnie pobranych świadczeń, jak też występowanie salda na tym koncie po stronie Ma (Wn 133, Ma 140), co stanowiło naruszenie zasad ewidencji na kontach 140 i 224 zawartych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z opisem zasad funkcjonowania konta 140 - służy ono do ewidencji środków pieniężnych w drodze, w tym środków otrzymanych z innych budżetów w przypadku, gdy środki te zostały przekazane w poprzednim okresie sprawozdawczym i są objęte wyciągiem bankowym z datą następnego okresu sprawozdawczego. Na stronie Wn konta 140 ujmuje się zwiększenia stanu środków pieniężnych w drodze, a na stronie Ma - zmniejszenia stanu środków pieniężnych w drodze. Konto 140 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych w drodze. W pierwszym przypadku środki z tytułu podatku VAT nie zostały przekazane w poprzednim okresie sprawozdawczym, a w następnym i w całości operacja ta powinna zostać ujęta w następnym okresie. Natomiast zgodnie z opisem zasad funkcjonowania konta 224 - służy ono do ewidencji rozrachunków

z innymi budżetami, a w szczególności rozrachunków z tytułu dochodów pobranych na rzecz budżetu państwa. Ewidencja szczegółowa do konta 224 powinna umożliwić ustalenie stanu należności i zobowiązań według poszczególnych tytułów oraz według poszczególnych budżetów. Konto 224 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn konta 224 oznacza stan należności, a saldo Ma konta 224 - stan zobowiązań budżetu z tytułu pozostałych rozrachunków.

Na podstawie przytoczonych przepisów należy stwierdzić, że kontem właściwym do ewidencji nienależnie pobranych świadczeń jest konto 224, gdyż podlegają na nim ewidencji dochody pobrane na rzecz budżetu państwa, jak też może ono wykazywać zarówno saldo zobowiązań jak i saldo należności. Natomiast na koncie 140 ewidencjonuje się środki pieniężne w drodze, których wpływ na rachunek bankowy potwierdzany jest w następnym okresie sprawozdawczym. Ponadto, konto to może wykazywać jedynie saldo strony Wn, co oznacza, że omawiana operacja została zaewidencjonowana niezgodnie ze systematyką określoną w ww. rozporządzeniu.

12. Ustalono, że koncie 141 – Środki pieniężne w drodze – Rejestr ZFŚS, figurowało saldo strony Ma w kwocie 855 zł. Powyższa kwota dotyczyła czeku, który bank zrealizował niezgodnie z dyspozycją na nim zawartą, tj. bank wypłacił środki z rachunku bieżącego Urzędu Miasta zamiast z rachunku ZFŚS. W rejestrze ZFŚS operacja ta została zaewidencjonowana Wn 101 – Kasa, Ma 141 – Środki pieniężne w drodze. Należy zauważyć, że zgodnie z załącznikiem nr 3 do ww. rozporządzenia - konto 141 – Środki pieniężne w drodze, służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze. Na stronie Wn konta 141 ujmuje się zwiększenia stanu środków pieniężnych w drodze, a na stronie Ma - zmniejszenia stanu środków pieniężnych w drodze. Stosownie do przyjętej techniki księgowania, środki pieniężne w drodze mogą być ewidencjonowane na bieżąco lub tylko na przełomie okresu sprawozdawczego. Konto 141 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych w drodze. Błąd banku nie stanowił w tym wypadku środków pieniężnych w drodze, ponieważ zostały one wypłacone z rachunku bankowego Urzędu, czyli nastąpiło fizyczne zmniejszenie środków na tym rachunku.

Zgodnie z załącznikiem nr 4 do zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Miasta Uniejowa (zarządzenie nr 118/2019 Burmistrza Miasta Uniejowa z dnia 13 listopada 2019 roku) - opis do konta 240 wskazuje, że właśnie na tym koncie powinny zostać zaewidencjonowane błędy i korekty w wyciągach bankowych. Z opisu do konta 240 wynikało, że służy ono do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234. Konto 240 może być używane również do ewidencji pożyczek i różnego rodzaju rozliczeń, a także krótko i długoterminowych należności funduszy celowych. Na stronie Wn konta 240 ujmuje się powstałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a w szczególności: wypłaty udzielonych pożyczek, z wyjątkiem udzielonych pracownikom, które ewidencjonuje się na koncie 234 - Pozostałe rozrachunki z pracownikiem, spłaty zaciągniętych pożyczek, wypłaty sum na zlecenie, sum depozytowych (kaucje), niedobory i szkody, rozliczenie nadwyżek w składnikach majątkowych, roszczenia sporne, odpisanie przedawnionych zobowiązań. Na stronie Ma konta 240 ujmuje się powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń, a w szczególności: spłaty udzielonych pożyczek, wpływy zaciągniętych

pożyczek, wpływy sum na zlecenie, sum depozytowych (wadia, kaucje), nadwyżki w składnikach majątkowych, rozliczenie niedoborów i szkód w składnikach majątkowych, błędy i korekty w wyciągach bankowych, potrącenia na listach plac inne niż zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenia społeczne, odpisanie należności umorzonych, nieistotnych, zasądzonych lub oddalonych roszczeń spornych. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 240 powinna zapewnić ustalenie rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów. Konto 240 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma stan zobowiązań.

W rejestrze „Urząd Miasta” na dzień 31 grudnia 2019 roku konto 141 wykazywało również saldo strony Ma w kwocie 2.000,54 zł, na które złożyła się zaliczka wpłacona przez osoby fizyczne na poczet kosztów rozgraniczenia nieruchomości (przebiegająca w 2020 roku na konto 245 – Wpływy do wyjaśnienia) oraz suma 0,54 zł stanowiąca odsetki od rachunku Miejsko Gminnej Biblioteki Publicznej w Uniejowie, błędnie przekazana na rachunek Urzędu Miasta (w dniu 1 stycznia 2020 roku przebiegająca przez bank na rachunek budżetu). Należy wskazać, że w przypadku salda Ma konta 141 w rejestrze Urzędu Miasta uwagi są analogiczne, jak w przypadku salda na tym koncie w rejestrze ZFŚS, tj. powyższe sumy nie stanowiły środków pieniężnych w drodze.

13. W zakresie bilansu Urzędu Miasta w Uniejowie stwierdzono, że w pozycji B.II.4. - Pozostałe należności, wykazano należności z tytułu dochodów budżetowych w kwocie 541.935,06 zł dotyczące należności oraz zaległości w podatkach oraz innych opłatach powiększone o odpisy aktualizujące te należności w kwocie 23.957,43 zł wynikające z salda strony Wn konta 290 – Odpisy aktualizujące należności. Konto 290 służy do dokonywania odpisów aktualizujących należności, które pomniejszają wartość należności w bilansie. Natomiast w przypadku Urzędu Miasta Uniejowa należności zostały powiększone o wartość dokonanych odpisów aktualizacyjnych (a nie pomniejszone). Wynikało to z faktu, że konto 290 wykazywało saldo strony Wn, zamiast saldo strony Ma (oznaczające wartość dokonanych odpisów).

Zgodnie opisem zasad funkcjonowania konta 290 zawartym w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku – konto 290 służy do ewidencji odpisów aktualizujących należności. Na stronie Wn konta 290 ujmuje się zmniejszenie wartości odpisów aktualizujących należności, a na stronie Ma - zwiększenie wartości odpisów aktualizujących należności. Saldo konta 290 oznacza wartość odpisów aktualizujących należności.

W załączniku nr 4 do zarządzenia nr 141/2017 Burmistrza Miasta Uniejowa z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie przyjęcia zasad rachunkowości określono, że konto 290 służy do ewidencji odpisów aktualizujących należności. Na stronie Wn konta 290 ujmuje się zmniejszenie wartości odpisów aktualizujących należności. Na stronie Ma konta 290 ewidencjonuje się zwiększenie wartości odpisów aktualizujących należności w korespondencji z kontem 761 - Pozostałe koszty operacyjne. Saldo Ma konta 290 oznacza wartość odpisów aktualizujących należności.

Jednostka dosyć szczegółowo uregulowała w kolejnym zarządzeniu Burmistrza Miasta Uniejowa w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości (nr

118/2019 z dnia 13 listopada 2019 roku) zasady ewidencjonowania odpisów aktualizacyjnych na koncie 290. Zgodnie z zamieszczonym opisem do konta 290, odpisy aktualizujące dokonuje się w odniesieniu do należności wątpliwych, co do których jest prawdopodobne, że nie zostaną zapłacone w terminie i w pełnej wysokości, a przedwczesne byłoby uznanie ich za nieściągalne. Na stronie Wn konta 290 ujmuje się zmniejszenie wartości odpisów aktualizujących należności. Na stronie Ma konta 290 ujmuje się zwiększenie wartości odpisów aktualizujących należności dotyczących wartości przypisanych i niezapłaconych do dnia bilansowego odsetek od należności. Saldo konta 290 oznacza wartość odpisów aktualizujących należności.

Błędne księgowanie na koncie 290 dostarczyło nierzetelnych informacji do sporządzenia sprawozdań finansowych (bilansu oraz rachunku zysków i strat) za 2018 i 2019 rok. Powyższe stanowiło naruszenie art. 24 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty. Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowo, zapewniono ciągłość zapisów oraz bezbłądność działania stosowanych procedur obliczeniowych.

14. W księgach 2019 roku nie ujęto co najmniej 25 dokumentów dotyczących 2019 roku, które stanowiły koszty 2019 roku z tytułu wykonanych usług lub zakupionych materiałów, na łączną kwotę 92.769,38 zł. Powyższe stanowiło naruszenie art. 6 ust. 1 oraz art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości, w myśl których - w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty oraz do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
15. Na podstawie ewidencji księgowo i wyciągów bankowych ustalono, że podatek naliczony (w przypadku Urzędu Miasta w sytuacji odliczania podatku naliczonego związanego z realizacją projektów, dla których są wyodrębnione ewidencje), lub nadwyżka podatku naliczonego nad należnym (w pozostałych przypadkach), w każdym z kontrolowanych miesięcy był zwracany z rachunku bankowego scentralizowanego VAT na rachunek bankowy Urzędu Miasta i Energetyki Uniejów (te jednostki w kontrolowanym okresie wykazywały podatek naliczony). Należy jednak wskazać, że zwrot taki jest możliwy jedynie w przypadku zakładu budżetowego, z uwagi na fakt, że przepisy ustawy z dnia 5 września 2016 roku o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U z 2018 r., poz. 280), nie przewidują przekazywania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego środków finansowych wynikających z rozliczenia podatku VAT do jednostek budżetowych. Zwrot różnicy podatku wynikającej ze scentralizowanej deklaracji VAT ma być dokonywany przez urząd skarbowy na rachunek jednostki samorządu terytorialnego. Natomiast jednostka samorządu terytorialnego decyduje

według swojego uznania o przekazaniu tej nadwyżki jedynie do zakładu budżetowego. Powyższe wynika z przepisów: [1] art. 15 ust. 4a ustawy o finansach publicznych, w świetle którego - samorządowy zakład budżetowy może otrzymać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego środki finansowe wynikające z rozliczenia podatku od towarów i usług, z tym że ich wysokość nie może być wyższa niż wynikająca z rozliczenia tego podatku związanego z tym zakładem, [2] art. 24 ww. ustawy z dnia 5 września 2016 roku, zgodnie z którym - jeżeli organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego przewiduje przekazywanie środków finansowych, o których mowa w art. 15 ust. 4a ustawy zmienianej w art. 21, w brzmieniu nadanym ustawą, samorządowemu zakładowi budżetowemu utworzonemu przed dniem wejścia w życie ustawy, organ ten określi zasady ustalania i przekazywania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego tych środków, nie później niż przed dniem przekazania tych środków, [3] art. 16 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, stosownie do którego - tworząc samorządowy zakład budżetowy, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa zasady ustalania i przekazywania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego środków finansowych wynikających z rozliczenia podatku od towarów i usług, jeżeli przewiduje przekazywanie tych środków temu zakładowi.

Z uzyskanych od kontrolowanych informacji wynikało, że w Gminie Uniejów nie podjęto uchwały Rady Miejskiej w powyższym zakresie, gdyż Gmina nie posiada jednostki organizacyjnej działającej w formie zakładu budżetowego.

16. W zarządzeniu nr 141/2017 Burmistrza Miasta Uniejowa z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Miasta Uniejowa, w zakresie planu kont dla budżetu Gminy Uniejów, jak też w zarządzeniu nr 118/2019 z dnia 13 listopada 2019 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Miasta Uniejowa - nie wprowadzono kont 271 - VAT należny i 272 - VAT naliczony, jak też nie uregulowano w żaden sposób funkcjonowania kont 271 i 272, które były wykorzystywane do ewidencji rozliczeń z tytułu centralizacji podatku VAT w wyodrębnionej księdze rachunkowej „Rejestr VAT” (w kolejnych zarządzeniach w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Miasta Uniejowa również nie wprowadzono takich regulacji). W wyodrębnionej księdze „Rejestr VAT” w 2019 i 2020 roku funkcjonowały ponadto konta 133 - Rachunek bankowy, 141 - Środki w drodze, 224 - Rozliczenia z budżetami, na których ewidencjonowano operacje związane ze scentralizowanymi rozliczeniami VAT. Zgodnie z § 20 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - ustalając zakładowy plan kont, należy się kierować następującymi zasadami: [1] konta wskazane w planach kont traktuje się jako standardową liczbę kont, która może być ograniczona jedynie o konta służące do księgowania operacji gospodarczych niewystępujących w jednostce lub placówce albo uzupełniona o konta zgodne co do treści ekonomicznej, w tym również przy wykorzystaniu symboli kont, które nie mają zastosowania w jednostce, [2] plan kont dla budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być uzupełniony o wybrane

konta niezbędne do ewidencji operacji budżetu jednostki samorządu terytorialnego z planu kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych.

17. Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości błędnie klasyfikowano w dziale 700 – gospodarka mieszkaniowa, rozdziale 70005 – gospodarka gruntami i nieruchomościami, § 0870 – wpływy ze sprzedaży składników majątkowych, zamiast prawidłowo w § 0770 – wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.).
18. Dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości błędnie klasyfikowano w dziale 700 – gospodarka mieszkaniowa, rozdziale 70005 – gospodarka gruntami i nieruchomościami, § 0550 – wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, zamiast prawidłowo w § 0760 – wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych. Wpływy z tytułu użytkowania wieczystego oraz z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności w latach 2019 – 2020 były ewidencjonowane w jednej klasyfikacji budżetowej, tj. rozdział 70005, § 0550 i wykazywane w sprawozdaniach budżetowych łącznie. W trakcie kontroli dokonano przeksięgowania dochodów z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności za 2020 rok z § 0550 na § 0760 - na podstawie polecenia księgowania nr 374 z dnia 22 lutego 2021 roku pod datą 31 grudnia 2020 roku. Przepisy przeksięgowano na kwotę 12.687,78 zł, natomiast wpłaty w kwocie 12.282,00 zł.
19. W przypadku wielu operacji dotyczących zbycia nieruchomości wyksięgowanie z ewidencji następowało z opóźnieniem, przykładowo: [1] lokal mieszkalny nr 15 w budynku wielorodzinnym przy ul. Ireny Bojakowskiej nr 2 w Uniejowie wraz z udziałem 4466/105546 części w nieruchomości wspólnej (działka nr 1509/9 o pow. 0,0452 ha), data sprzedaży - 29 czerwca 2019 roku, data wyksięgowania - 31 grudnia 2020 roku (półtora roku opóźnienia); [2] lokal mieszkalny nr 11 w budynku wielorodzinnym przy ul. Targowej nr 27 w Uniejowie wraz z udziałem 3609/140242 części w nieruchomości wspólnej (działka nr 2083 o pow. 0,1517 ha), data sprzedaży - 29 października 2019 roku, data wyksięgowania - 31 grudnia 2020 roku (ponad rok opóźnienia), [3] nieruchomość niezabudowana przy ul. Słowackiego 13 w Uniejowie - działka nr 2032 o pow. 0,0591 ha, grunt wyksięgowano z ewidencji analitycznej pod datą 29 grudnia 2019 roku, natomiast z ewidencji syntetycznej z datą 31 grudnia 2019 roku, pomimo że sprzedaży dokonano w październiku 2019 roku, tj. z dwumiesięcznym opóźnieniem, [4] lokal mieszkalny nr 52 w budynku wielorodzinnym przy ul. Targowej nr 9A w Uniejowie wraz z udziałem 5706/890470 części w nieruchomości wspólnej (działka nr 2641/2 o pow. 0,9146 ha), data sprzedaży - 26 października 2020 roku, data wyksięgowania - 31 grudnia 2020 roku (ponad dwa miesiące opóźnienia), [5] nieruchomość zabudowana położona

w Roźniatowie nr 38 (działka nr 23/2 o pow. 0,7000 ha, działka nr 52 o pow. 1,5000 ha), data sprzedaży - 26 października 2020 roku, data wyksięgowania - 31 grudnia 2020 roku (ponad dwa miesiące opóźnienia). Powyższe stanowiło naruszenie art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości, w myśl którego - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

20. Stwierdzono przypadki rozbieżności czasowej pomiędzy wyksięgowaniem z ewidencji analitycznej i syntetycznej dla następujących nieruchomości: [1] niezabudowanej przy ul. Słowackiego 13 w Uniejowie - działka nr 2032, o pow. 0,0591 ha, grunt wyksięgowano z ewidencji analitycznej z datą 29 października 2019 roku, natomiast z ewidencji syntetycznej z datą 31 grudnia 2019 roku, pomimo że sprzedaży dokonano w październiku 2019 roku, [2] działek niezabudowanych nr 1706/2 o pow. 0,2632 ha i nr 1707/2 o pow. 0,3161 ha przy ul. Błogosławionego Bogumiła 13 w Uniejowie - wyksięgowano z ewidencji analitycznej z datą 27 marca 2019 roku, natomiast w ewidencji syntetycznej z datą 31 grudnia 2019 roku (9 miesięcy), w tym przypadku zamiana nieruchomości została dokonana w dniu 27 marca 2020 roku. We wskazanych okresach w przypadku ww. środków trwałych będących nieruchomościami ewidencja analityczna nie była zgodna z ewidencją syntetyczną. Stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości - konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.
21. Przyjęcie do ewidencji lokalu mieszkalnego nr 52 w budynku wielorodzinnym przy ul. Targowej nr 9A w Uniejowie wraz z udziałem 5706/890470 w nieruchomości wspólnej i takim samym udziałem w działce nr 2641/2, o pow. 0,9146 ha, nabytego w wyniku umowy zamiany zawartej w dniu 28 maja 2020 roku nastąpiło 31 grudnia 2020 roku (data zaksięgowania), czyli ponad siedem miesięcy później. Powyższe stanowiło naruszenie art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
22. W przypadkach 3 umów najmu opisanych w protokole ewidencjonowano czynsz łącznie z opłatą za ogrzewanie w § 0750 dotyczącym wpływów z czynszu. W przypadku, gdy opłata czynszowa i w tym przypadku opłata za ogrzewanie lokalu są wyraźnie określone, co do ich wysokości, należałoby rozważyć odrębne ich ewidencjonowanie w sposób, który nie będzie zawyżał dochodów w § 0750 - wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze. Jednostka postanowiła od kwietnia 2021 roku ujmować opłatę za ogrzewanie w § 0970.
23. W sprawozdaniach Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 roku i do dnia 31 grudnia 2020 roku w rozdziale 70005 § 0750 wykazano zaległości w kwotach netto odpowiednio 14.484,97 zł - w 2019 roku i 190.307,11 zł - 2020 roku. Ustalono, że zaległości na dzień 1 stycznia

2020 roku wynosiły 17.577,37 zł brutto, 14.484,97 zł netto, i to właśnie kwotę netto zaległości na dzień 1 stycznia 2020 roku wykazano w sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym na dzień 31 grudnia 2019 roku. Różnica pomiędzy zaległościami na dzień 31 grudnia a na 1 stycznia dotyczyła dwóch należności od PGK Termy Uniejów z tytułu powierzenia zadań własnych przez Gminę Uniejów w zakresie infrastruktury ciepłowniczej oraz targowiska miejskiego, każda po 6.408,78 zł netto (7.882,80 zł brutto), których termin płatności przypadał na 31 grudnia 2019 roku, zatem zaległością stały się one w dniu 1 stycznia 2020 roku. Analogiczna sytuacja miała miejsce w 2020 roku. Kontrolujące ustaliły, że zaległości na dzień 1 stycznia 2021 roku wynosiły 233.923,98 zł brutto, 190.307,10 zł netto, i to właśnie kwotę netto zaległości na dzień 1 stycznia 2021 roku wykazano w sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym na dzień 31 grudnia 2020 roku. Różnica pomiędzy zaległościami na dzień 31 grudnia a na 1 stycznia dotyczyła dwóch należności od PGK Termy Uniejów z tytułu powierzenia zadań własnych przez Gminę Uniejów w zakresie infrastruktury ciepłowniczej oraz targowiska miejskiego, każda po 6.556,18 zł netto (8.064,10 zł brutto), których termin płatności przypadał na 31 grudnia 2020 roku, zatem zaległością stały się one w dniu 1 stycznia 2021 roku. Stosownie do § 3 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1564 ze zm.) - w odpowiednich kolumnach "Saldo końcowe" wykazuje się należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości netto (należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane) oraz nadpłaty (kwoty nadpłacone) ustalone na podstawie danych analitycznych kont podatkowych; w kolumnie "zaległości netto" nie należy wykazywać zaległości płatnych w ratach (jeżeli termin spłaty raty nie minął), odroczonej (w przypadku gdy odroczonej termin płatności nie minął), kwot objętych wstrzymaniem wykonania decyzji na mocy postanowienia organu podatkowego, sądu administracyjnego lub odrębnych przepisów oraz zaległości objętych postępowaniem ugodowym, układowym lub restrukturyzacyjnym.

24. Stwierdzono nieprawidłowości w ewidencji księgowej w zakresie dochodów z tytułu dywidendy wypłaconej w 2020 roku w wyniku podziału zysku za rok 2018 Gminie Uniejów - wspólnikowi w spółce „Oświetlenie Uliczne i Drogowe” Sp. z o.o., polegające na:
- wpływy z tytułu dywidendy ujęto w dziale 750, rozdziale 75095 – pozostała działalność, zamiast w dziale 756 - dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem, rozdziale 75624 – dywidendy, co wynikało z rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych;
 - wpływ dywidendy zaewidencjonowano na kontach: urzędu - Wn 130, Ma 221, i Wn 221, Ma 720. Wartość należnej dywidendy należało ująć w księgach rachunkowych jednostki na dzień powzięcia stosownej uchwały o jej wypłacie (lub inny dzień, jeżeli został określony w uchwale), zapisem: Wn konto 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych lub 240 - Pozostałe rozrachunki, Ma konto 750 - Przychody finansowe. Powyższe potwierdza opis do konta 750

zawarty w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym - na stronie Ma konta 750 ujmuje się przychody z tytułu operacji finansowych, w szczególności przychody ze sprzedaży papierów wartościowych, przychody z udziałów i akcji, dywidendy oraz odsetki od udzielonych pożyczek, dyskonto przy zakupie weksli, czeków obcych i papierów wartościowych oraz odsetki za zwłokę w zapłacie należności, dodatnie różnice kursowe. Ponadto, w wykazie kont dla Urzędu Miasta w Uniejowie, stanowiącym załącznik nr 4 do obowiązujących w kontrolowanym okresie zasad rachunkowości wprowadzonych zarządzeniem nr 118/2019 Burmistrza Miasta w Uniejowie z dnia 13 listopada 2019 roku - w zakresie ewidencji dywidendy określono zapisy analogiczne do zawartych w powołanym powyżej rozporządzeniu.

Przedmiotowe nieprawidłowości skorygowano w trakcie czynności kontrolnych RIO, poleceniem księgowania nr 375 z dnia 22 lutego 2021 roku.

25. Skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości od osób prawnych wykazane w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP za 2019 rok zostały zaniżone o 342,47 zł. Powyższe wynikało z nieuwzględnienia w skutkach obniżenia górnych stawek podatkowych korekt deklaracji złożonych przez podatnika nr konta (...)³ w 2019 roku, a dotyczących roku 2018. Zgodnie z instrukcją sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącą załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) oraz decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa obliczonych za okres sprawozdawczy, dotyczące deklaracji na podatek za lata ubiegłe oraz korekt deklaracji na podatek za lata ubiegłe wykazuje się za okresy sprawozdawcze w roku, w którym otrzymano od podatników deklaracje za lata ubiegłe (§ 3 ust. 1 pkt 12 Instrukcji).
26. Skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych z tytułu podatku od środków transportowych wykazane w sprawozdaniu Rb-27S za 2019 rok zostały zawyżone o kwotę: [1] 150,08 zł (osoby fizyczne) oraz [2] 674,40 zł (osoby prawne). Przyczyny nieprawidłowości opisano szczegółowo w protokole kontroli.
27. Pobranych przez inkasentów wpłat nie ewidencjonowano na koncie pozabilansowym 991 – Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników, co powinno mieć miejsce zgodnie z § 26 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375).

28. W ewidencji syntetycznej prowadzonej na koncie 011 zaewidencjonowano środki trwałe pod inną datą niż w ewidencji analitycznej. Stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości – konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.
29. Ustalono, że zdjęcie z ewidencji środków trwałych na łączną kwotę 9.713.464,79 zł nastąpiło poprzez storno konta i wyksięgowanie ww. kwoty z obrotów po stronie Wn konta (kwota z minusem). Powyższe księgowanie było niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 011 określonymi w załączniku do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. W świetle wskazanych przepisów - po stronie Wn konta 011 ujmuje się zwiększenia, a na stronie Ma zmniejszenia stanu i wartości początkowej środków trwałych.
30. Stwierdzono, że pozostałe środki trwałe w użytkowaniu ewidencjonowano poprzez zapis na kontach Wn konto 013 – Pozostałe środki trwałe, Ma konto 072 – Uomorzenie pozostałych środków trwałych (jednoczesne przyjęcie i umorzenie środka trwałego), co było niezgodnie z zasadami określonymi w powyżej wskazanym rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. W powyższym rozporządzeniu określono, że umorzenia pozostałych środków trwałych dokonuje się poprzez zapis na kontach Wn konto 401 – Zużycie materiałów i energii, Ma konto 072 – Umorzenie pozostałych środków trwałych.

W zakresie realizacji dochodów budżetowych

1. W przypadku przetargów na zbycie następujących nieruchomości (objętych kontrolą): [1] lokalu mieszkalnego nr 15 w budynku wielorodzinnym przy ul. Ireny Bojakowskiej nr 2 w Uniejowie wraz z udziałem 4466/105546 części w nieruchomości wspólnej (działka nr 1509/9 o pow. 0,0452 ha), [2] lokalu mieszkalnego nr 11 w budynku wielorodzinnym przy ul. Targowej nr 27 w Uniejowie wraz z udziałem 3609/140242 części w nieruchomości wspólnej (działka nr 2083 o pow. 0,1517 ha), [3] nieruchomości niezabudowanej przy ul. Słowackiego 13 w Uniejowie - działka nr 2032 o pow. 0,0591 ha, [4] lokalu mieszkalnego nr 52 w budynku wielorodzinnym przy ul. Targowej nr 9A w Uniejowie wraz z udziałem 5706/890470 części w nieruchomości wspólnej (działka nr 2641/2 o pow. 0,9146 ha), [5] nieruchomości zabudowanej położonej w Roźniatowie nr 38 (działka nr 23/2 o pow. 0,7000 ha, działka nr 52 o pow. 1,5000 ha), [6] nieruchomości

zabudowanej budynkiem byłej strażnicy OSP położonej w Spycimierzu (działki nr 318/3, 318/4, 321/1 i 321/2, o łącznej pow. 0,0772 ha), stwierdzono nieprawidłowości w określeniu postąpienia. Postąpienie było określane kwotowo a jego kwota nie stanowiła 1% ceny wywoławczej. Zgodnie z § 14 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1490 ze zm.) - o wysokości postąpienia decydują uczestnicy przetargu, z tym że postąpienie nie może wynosić mniej niż 1% ceny wywoławczej, z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych. Z powyższego przepisu wynika, że o wysokości postąpienia decydują uczestnicy, z ograniczeniem określającym jego minimalną wysokość. W związku z tym organizator przetargu nie powinien w ogłoszeniu umieszczać kwoty postąpienia.

2. W przypadku postępowań przetargowych (nr 1, 2, 3, 4, 5 i 6) na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 52 w budynku wielorodzinnym przy ul. Targowej nr 9A w Uniejowie wraz z udziałem 5706/890470 części w nieruchomości wspólnej (działka nr 2641/2 o pow. 0,9146 ha) kontrolującym nie przedłożono dokumentacji w zakresie publikacji wyników przetargu na tablicy ogłoszeń, stosownie do § 12 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, który określa, że w przypadku niezaskarżenia w wyznaczonym terminie czynności związanych z przeprowadzeniem przetargu albo w razie uznania skargi za niezasadną, właściwy organ, z zastrzeżeniem ust. 2, podaje do publicznej wiadomości, wywieszając w siedzibie właściwego urzędu, na okres 7 dni, informację o wyniku przetargu. Wskazany § 12 ust. 1 ww. rozporządzenia został zmieniony przez § 1 pkt 5 lit. a rozporządzenia z dnia 24 września 2020 roku (Dz.U. z 2020 r., poz. 1698) zmieniającego niniejsze rozporządzenie z dniem 6 października 2020 roku. Obecnie ma on następujące brzmienie: *W przypadku niezaskarżenia w wyznaczonym terminie czynności związanych z przeprowadzeniem przetargu albo w razie uznania skargi za niezasadną właściwy organ podaje do publicznej wiadomości, zamieszczając w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu go obsługującego oraz wywieszając w swojej siedzibie, na okres co najmniej 7 dni, informację o wyniku przetargu, która zawiera (...).* Powyższe oznacza, że obecnie obowiązujące regulacje nakazują publikację wyników przetargu zarówno w siedzibie jak i na stronie BIP, natomiast do 6 października 2020 roku publikacja wyników przetargu była obowiązkowa jedynie na tablicy ogłoszeń urzędu.
3. W przypadku przetargu nr 7 ogłoszonego w dniu 12 maja 2020 roku na sprzedaż lokalu nr 52 z pomieszczeniem przynależnym – piwnica w budynku wielorodzinnym w Uniejowie przy ul. Targowej nr 9A oraz udziału 5706/890470 w części wspólnej i w działce 2641/2 o pow. 0,9146 ha ustalono, że sześciomiesięczny termin liczony od zakończenia drugiego przetargu upłynął przed jego ogłoszeniem, zatem Gmina powinna ponownie ogłosić pierwszy przetarg.

Według ustalonego stanu faktycznego, drugi przetarg na zbycie przedmiotowej nieruchomości - zakończony wynikiem negatywnym – odbył się w dniu 3 października 2019 roku. Zatem zgodnie z art. 39 ust. 2 ustawy 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1990 ze zm.), jeżeli drugi przetarg zakończył się wynikiem negatywnym,

właściwy organ albo minister właściwy do spraw Skarbu Państwa w odniesieniu do nieruchomości, o których mowa w art. 57 ust. 1, oraz do nieruchomości ujętych w ewidencji, o której mowa w art. 60a ust. 2 pkt 1, w okresie nie krótszym niż 30 dni, ale nie dłuższym niż 6 miesięcy, licząc od dnia jego zamknięcia, może zbyć nieruchomość w drodze rokowań albo organizować kolejne przetargi. Przy ustalaniu warunków kolejnych przetargów stosuje się zasady obowiązujące przy organizowaniu drugiego przetargu. Trzeci przetarg odbył się w dniu 12 listopada 2019 roku i również zakończył się wynikiem negatywnym. Czwarty przetarg odbył się w dniu 20 grudnia 2019 roku, piąty w dniu 28 lutego 2020 roku, szósty w dniu 24 kwietnia 2020 roku, siódmy w dniu 26 czerwca 2020 roku. Przetargi zakończyły się wynikiem negatywnym.

Powołany przepis wprowadza ograniczenia czasowe odnośnie uruchomienia trybu rokowań lub kolejnych przetargów. Początek biegu powyższego terminu rozpoczyna się od dnia zamknięcia drugiego przetargu, a nie każdego kolejnego przetargu lub każdych kolejnych rokowań wyznaczonych w tym celu (por. wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu Wydział I Cywilny z dnia 4 stycznia 2013 roku sygn. I C 660/12).

W opisanym powyżej przypadku, sześciomiesięczny termin liczony od zakończenia drugiego przetargu upłynął w dniu 3 kwietnia 2020 roku. Zatem – w świetle art. 39 ust. 2 ww. ustawy – po dniu 3 kwietnia 2020 roku należało zorganizować ponownie pierwszy przetarg na zbycie nieruchomości, w którym cena wywoławcza ustalona zostałaby w wysokości nie niższej niż wartość nieruchomości (art. 67 ust. 2 pkt 1 ustawy). Ponadto – ogłoszenie o przetargu powinno zostać poprzedzone sporządzeniem i podaniem do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży (art. 35 ust. 1 w zw. z art. 39 ust.3 ustawy). Zamiast tego w dniu 12 maja 2020 roku ogłoszony został siódmy przetarg ustny nieograniczony – bez wcześniejszego podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości oraz z ceną wywoławczą ustaloną z naruszeniem art. 67 ust. 2 pkt 1 ustawy, to jest w wysokości niższej niż wartość nieruchomości o 46.500 zł.

4. W przypadku sprzedaży: [1] lokalu nr 52 z pomieszczeniem przynależnym w budynku wielorodzinnym w Uniejowie przy ul. Targowej nr 9A oraz udziału 5706/890470 w części wspólnej i w działce 2641/2 o pow. 0,9146 ha, [2] nieruchomości zabudowanej położonej w Roźniatowie nr 38 (działka nr 23/2 o pow. 0,7000 ha, działka nr 52 o pow. 1,5000 ha), [3] nieruchomości zabudowanej budynkiem byłej strażnicy OSP położonej w Spycimierzu (działki nr 318/3, 318/4, 321/1 i 321/2, o łącznej pow. 0,0772 ha) kontrolującym nie przedłożono zawiadomienia o wyznaczonym terminie sporządzenia umowy sprzedaży, o którym mowa w art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Stosownie do tego przepisu - organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.
5. W przypadku użytkowników wieczystych działki nr 1522/5 położonej w Uniejowie, ustalono że operat szacunkowy określał wartość działki na kwotę 70.110 zł, a opłata ustalona wg stawki 3% powinna wynieść 2.103,30 zł. Pismem z dnia 19 grudnia 2011 roku (doręczenie 23 grudnia 2011 roku)

Burmistrz Uniejowa wypowiedział dotychczasową wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego przedmiotowej nieruchomości dla użytkowników i ustalił ją w kwocie 2.100 zł (w 2012 roku – 591,56 zł, w 2013 roku 1.345,78 zł oraz w 2014 roku i następujących latach – 2.100 zł). Opłata była zatem zaniżana o kwotę 3,30 zł rocznie.

6. W przypadku dzierżawy działek nr 2131/2 o pow. 0,0987 ha oraz nr 1773/6 o pow. 0,0352 ha, położonych w Uniejowie przy ul. Dąbskiej, zajętych na stację redukcyjno-pomiarową 1 stopnia oraz gazociąg wysokiego ciśnienia, ustalono że zawarcie umowy nastąpiło 7 dni po publikacji informacji o wywieszeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy, co stanowiło naruszenie art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, który określa, że wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a także zamieszcza się na stronach internetowych właściwego urzędu. Według wyjaśnienia inspektora ds. gospodarki gruntami i lokalami, powyższa nieprawidłowość związana była z pandemią koronawirusa oraz zaleconą pracą zdalną, która uniemożliwiła terminową realizację wszystkich zadań. Priorytetową sprawą było zawarcie umowy dzierżawy działki, na której zlokalizowany jest gazociąg zasilający miasto.
7. W przypadku umowy dzierżawy działek o numerach 6/4, 5/5 i 2146/19 z dnia 30 kwietnia 2013 roku zawartej z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej „Termy Uniejów” sp. z o.o. w formie aktu notarialnego Rep. A nr 2053/2013 na okres 30 lat, ustalono że wysokość czynszu będzie podlegać waloryzacji w terminach rocznych, z uwzględnieniem wskaźnika cen towarów i usług ustalanych przez Prezesa GUS za poprzedni rok kalendarzowy. Zwaloryzowany czynsz będzie obowiązywał od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu publikacji wskaźnika. Czynsz w 2019 i w 2020 roku został zwaloryzowany wg wskaźnika cen towarów i usług ustalonego przez Prezesa GUS. Waloryzacja obowiązywała od 1 stycznia 2019 i 2020 roku, natomiast z aktu notarialnego wynikało, że zwaloryzowany czynsz będzie obowiązywał od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu publikacji wskaźnika. Wskaźniki za 2019 i 2020 rok zostały opublikowane odpowiednio: 15 stycznia 2019 roku (M.P. z 2019 roku poz. 64) i 16 stycznia 2020 roku (M.P. z 2020 r., poz. 72). Zatem w przypadku tej umowy waloryzacja powinna nastąpić od miesiąca lutego.
8. Dzierżawca (...) ⁴ nieruchomości (...) ⁵, zabudowanych budynkami mieszkalnymi (budynki zostały zburzone w terminie do 20 marca 2020 roku), w zakresie gruntów nie został opodatkowany podatkiem od nieruchomości. Z wyjaśnienia przesłanego kontrolującym wynikało, że wydzierżawiający (...) ⁶ od dnia

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29

podpisania umowy nie uwzględnił w zakresie gruntów w deklaracji na podatek od nieruchomości. Uwzględniane były jedynie powierzchnie lokali mieszkalnych do chwili ich wyburzenia. Korekty deklaracji na podatek od nieruchomości dzierżawca (podatnik) złożył w dniu 1 kwietnia 2021 roku za lata 2017 – 2021. Należny podatek z tytułu dzierżawy przedmiotowych działek został wykazany w następujących kwotach: 2017 rok – 366 zł, 2018 rok – 561 zł, 2019 rok – 572 zł, 2020 rok – 584 zł, 2021 rok – 607 zł (nowa umowa dzierżawy została zawarta do 31 marca 2025 roku). Łącznie w latach 2017 - 2021 podatek został zaniżony o kwotę 2.690 zł.

9. Wystąpiły przypadki nieprawidłowego naliczenia odsetek od zaległości podatkowych, przykładowo:

- podatnik nr (...) ⁷ zapłacił II ratę podatku za 2020 roku w kwocie 46.452,00 zł po terminie płatności - w dniu 20 lutego 2020 roku - na poczet odsetek za zwłokę zaliczono kwotę 41,00 zł, którą podatnik wpłacił w dniu 11 marca 2020 roku. Ustalono, że odsetki za zwłokę naliczono i pobrano o 10,00 zł za dużo. Powyższe wynikało z naliczenia odsetek od dnia 18 lutego do dnia 21 lutego 2020 roku (4 dni), tj. do dnia wpływu raty na rachunek bankowy Gminy, a nie do dnia obciążenia rachunku bankowego podatnika. Tym samym odsetki należało naliczyć i pobrać za 3 dni zwłoki w kwocie 31,00 zł;
- podatnik nr (...) ⁸ zapłacił II ratę podatku za 2020 rok w kwocie 72.238,00 zł po terminie płatności - w dniu 20 lutego 2020 roku, na poczet należności głównej zaliczono kwotę 72.223,00 zł i na poczet odsetek za zwłokę kwotę 63,00 zł, którą podatnik uregulował w dniu 13 marca 2020 roku. Ustalono, że odsetki za zwłokę naliczono i pobrano o 16,00 zł za dużo. Powyższe wynikało z naliczenia odsetek od dnia 17 lutego do dnia 20 lutego 2020 roku (4 dni), tj. od poniedziałku (termin płatności podatku 15 lutego 2020 roku przypadał na sobotę), tymczasem w tym dniu podatnik mógł dokonać płatności raty podatku terminowo. Tym samym odsetki należało naliczyć i pobrać za 3 dni zwłoki w kwocie 47 zł.

Ponadto, w wyniku kontroli terminowości regulowania II raty podatku od środków transportowych za 2019 rok, w stosunku do objętych próbą kontroli podatników stwierdzono przypadki wystąpienia maksymalnie kilkunastodniowego opóźnienia w zapłacie raty podatku skutkujące naliczeniem odsetek za zwłokę. Ustalono, że w ww. przypadkach nie została zastosowana zasada wynikająca z art. 12 § 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity, Dz. U. z 2020 r., poz. 1325 ze zm.), zgodnie z którą - jeżeli ostatni dzień terminu płatności przypada na

sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się następnny dzień po dniu lub dniach wolnych od pracy. W opisywanym przypadku termin płatności podatku – 15 września 2019 roku przypadał w niedzielę, w związku z czym ostatnim terminem płatności był poniedziałek – 16 września 2019 roku. Jak wynikało z wydruku „szczegóły wyliczeń odsetek” do okresu ich naliczania przyjęto dzień następnny po terminie określonym w ustawie, tj. 16 września, czyli ostatni dzień terminu zapłaty podatku. Wobec powyższego pierwszym dniem okresu, od którego należało ustalić odsetki od zaległości podatkowych był w tym przypadku 17 września (wtorek).

10. W deklaracji za 2019 rok podatnik nr (...) ⁹ wykazał między innymi budynki związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych o powierzchni 168,84m². W deklaracji za 2020 rok podatnik wykazał budynki związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych o powierzchni 16,84 m². Powierzchnia zgłoszona do opodatkowania zmniejszyła się o 152 m². W deklaracji za 2019 rok podatnik nr (...) ¹⁰ wykazał między innymi budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 3.141 m², w roku 2020 roku o powierzchni 2.725m², czyli mniejszej o 416 m².

Organ podatkowy, stosownie do art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa, nie podjął czynności sprawdzających mających na celu m.in. stwierdzenie formalnej poprawności złożonych deklaracji podatkowych oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Ponadto, zgodnie z art. 274a § 2 ww. ustawy - w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy mógł wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

Organy podatkowe pierwszej instancji mogą również przeprowadzać kontrolę podatkową u podatników - na mocy art. 281 § 1 i § 2 ustawy Ordynacja podatkowa. Celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego. Z informacji uzyskanych od kontrolowanych wynikało, że w latach 2019-2020 nie zostały przeprowadzone planowane kontrole podatkowe zarówno u osób prawnych, jak i osób fizycznych. Ostatnia kontrola podatkowa została przeprowadzona w 2017 roku u osoby fizycznej.

11. Wystąpiły przypadki, opisane w protokole kontroli, opodatkowania powierzchni gruntów dwukrotnie, zarówno podatkiem rolnym, jak i od nieruchomości. Przykładowo, podatnik nr (...) ¹¹ posiadał, według wypisu z rejestru gruntów,

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

10,5204 ha gruntów sklasyfikowanych jako użytki rolne i lasy. Podatnik zgłosił do opodatkowania grunty pod działalność gospodarczą o pow. 400 m². W decyzjach ustalających wymiar łącznego zobowiązania pieniężnego na rok 2019 opodatkowano podatkiem rolnym grunty o pow. 10,0804 ha (pow. fizyczna, podstawa opodatkowania 4,4007 ha), podatkiem leśnym lasy o pow. 0,44 ha oraz podatkiem od nieruchomości grunty o pow. 400 m². Łącznie przyjęto do opodatkowania powierzchnię 10,5604 ha. W związku z powyższym - powierzchnia 0,04 ha została opodatkowana dwukrotnie, tj. zarówno podatkiem rolnym i od nieruchomości. Z wypisu z rejestru gruntów wynikało, że budynki są położone na działce (...) ¹² o pow. 3,62 ha, sklasyfikowanej jako RIVb-1,42 ha, RV-1,12 ha, RBrIVb-0,24 ha oraz RIVa-0,84ha.

12. W przypadku wszystkich środków transportowych wykazanych przez podatnika nr (...) ¹³ w złożonych w okresie 2019-2020 deklaracjach podatkowych, tj. 16 autobusów, których rok produkcji przekraczał 10 lat - w załącznikach do deklaracji na podatek od środków transportowych DT-1/A złożonych na lata 2019-2020 w poz. 20 nie określono wpływu pojazdów silnikowych na środowisko naturalne, uzupełniając jednocześnie kwotę podatku (poz. 21 załącznika) zgodną z dokonany w ewidencji podatkowej Urzędu przypisem w kwotach: 1.016 zł (dla autobusów z liczbą miejsc < 22) i 1.323 zł (dla autobusów z liczbą miejsc > bądź = 22), tj. w wysokości stawki odpowiadającej kwocie przypisanej dla pojazdów niespełniających norm czystości spalin (wg uchwały - pozostałe). Z informacji uzyskanej od podinspektora ds. księgowości podatkowej, wynikało że ustalenia w zakresie spełnienia norm czystości spalin dokonano na podstawie informacji zawartych w poprzednich deklaracjach złożonych przez podatników, a wysokość stawki podatku ustalono w oparciu o kryteria zawarte w uchwale w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych, z których wynikało, że niższe stawki, tj. 974 zł (<22 miejsca do siedzenia) i 1.227 zł (> lub = 22 miejsca do siedzenia) dotyczą tylko pojazdów spełniających normy czystości spalin EURO lub posiadających katalizator; dla pozostałych pojazdów uchwała przewidywała stawkę odpowiednio: 1.016 zł i 1.323 zł.

Podobnie samochody ciężarowe o nr rej.: [1] EPJ..., rok produkcji 1987 (DMC pojazdu 10,52 t) - w załączniku do deklaracji na podatek od środków transportowych DT-1/A złożonej na lata 2019-2020 poz. 20 nie określono wpływu pojazdu silnikowego na środowisko naturalne (EURO, instalacja gazowa, pojazd elektryczny/hybrydowy/napędzany gazem ziemnym lub wodorem, inne), uzupełniając jednocześnie kwotę podatku (poz. 21 załącznika) zgodną z dokonany w ewidencji podatkowej Urzędu przypisem w kwocie 1.127 zł, tj. w wysokości stawki odpowiadającej kwocie przypisanej

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

dla pojazdów niespełniających norm czystości spalin (wg uchwały - pozostałych) oraz [2] EPD..., rok produkcji 2006 (DMC pojazdu 6,5 t, inny system zawieszenia) - w załączniku do deklaracji na podatek od środków transportowych DT-1/A złożonych na lata 2019-2020 w poz. 20 nie określono wpływu pojazdu na środowisko naturalne, uzupełniając jednocześnie kwotę podatku (poz. 21 załącznika) zgodną z dokonany w ewidencji podatkowej Urzędu przypisem w kwocie 769 zł (dla pojazdów powyżej 10 lat), tj. w wysokości stawki odpowiadającej kwocie przypisanej dla pojazdów spełniających normy czystości spalin (wg uchwały - spełniających normy czystości spalin EURO lub posiadających katalizator).

Z informacji uzyskanej od podinspektora ds. księgowości podatkowej, wynikało że ustalenia w zakresie spełnienia norm czystości spalin dokonano na podstawie informacji zawartych w poprzednich deklaracjach złożonych przez podatników, a wysokość stawki podatku ustalono w oparciu o kryteria zawarte w uchwale w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportu, z których wynikało, że niższe stawki dla pojazdów powyżej 10 lat licząc od roku produkcji, tj. 769 zł (DMC 5,5-9 ton włącznie) i 928 zł (DMC powyżej 9 i poniżej 12 ton) dotyczą tylko pojazdów spełniających normy czystości spalin EURO lub posiadających katalizator; dla pozostałych pojazdów uchwała przewidywała stawki odpowiednio: 645 zł oraz 1.127 zł.

W związku z powyższymi ustaleniami należy wskazać, że informacje dotyczące wpływu pojazdów silnikowych na środowisko naturalne można ustalić w oparciu o Wytyczne do umieszczania w adnotacjach dowodu rejestracyjnego informacji o spełnieniu przez samochód osobowy, samochód ciężarowy, samochód specjalny, ciągnik samochodowy lub autobus określonego poziomu emisji spalin Euro - stanowiące załącznik nr 2A do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 27 września 2003 roku w sprawie szczegółowych czynności organów w sprawach związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu oraz wzorów dokumentów w tych sprawach (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 2130).

Zgodnie z § 1 pkt. 2 lit. b ww. wytycznych - organ rejestrujący ustala poziom emisji spalin EURO na podstawie między innymi roku produkcji pojazdu, przyjmując następujące zasady: w przypadku zarejestrowanego autobusu, samochodu ciężarowego, specjalnego lub ciągnika samochodowego o DMC powyżej 3,5 t: [1] Euro I - od 1992 do 1994 roku, [2] Euro II - od 1995 do 1999 roku, [3] Euro III - od 2000 do 2004 roku, [4] Euro IV - od 2005 do 2007 roku, [5] Euro V - od 2008 roku.

W związku z powyższym, na podstawie zebranych informacji kontrolujące nie mogły jednoznacznie odnieść się do prawidłowości zastosowanej wysokości rocznej stawki podatku od posiadanych pojazdów.

Należy wskazać ponadto, że organ podatkowy posiada uprawnienia do korygowania deklaracji określone w art. 274 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. Zgodnie z powyższym przepisem - w razie stwierdzenia, że deklaracja zawiera błędy rachunkowe lub inne oczywiste omyłki bądź że wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, organ podatkowy w zależności od charakteru i zakresu uchybień:

- 1) koryguje deklarację, dokonując stosownych poprawek lub uzupełnień, jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego, kwoty nadpłaty,

kwoty zwrotu podatku albo kwoty nadwyżki podatku do przeniesienia lub wysokości straty w wyniku tej korekty nie przekracza kwoty 5000 zł;

- 2) zwraca się do składającego deklarację o jej skorygowanie oraz złożenie niezbędnych wyjaśnień, wskazując przyczyny, z powodu których informacje zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość.
13. W przypadku pojazdu o nr rej. EPD... (przyczepa, DMCZP 26t, 2 osie, zawieszenie pneumatyczne, data pierwszej rejestracji w kraju – 29 marca 2019 roku) będącego własnością podatnika nr (...) ¹⁴ - w 2019 roku został on opodatkowany wg stawki 1.640 zł/rocznie (dla przyczepy/naczepy, której DMCZP < 12 ton), tj. 1.640 zł/12 mies. x 9 miesięcy = 1.230 zł. Zgodnie z obowiązującą uchwałą dla pojazdu, którego DMCZP mieści się w przedziale 12-28 ton przewidziano stawkę 1.088 zł/rocznie, tj. 1.088 zł/12 mies. x 9 mies. = 816 zł. W związku z powyższym zawyżono podatek w 2019 roku o kwotę 414 zł.
 14. W zakresie czynności windykacyjnych podejmowanych wobec dłużników z tytułu podatku od nieruchomości stwierdzono, że na zaległości z podatku od nieruchomości z tytułu: IV raty za 2017 rok, rat I-IV za 2018 rok oraz rat I-IV za 2019 rok, na łączną kwotę 3.123,42 zł, figurujące na koncie podatkowym nr (...) ¹⁵, wystawiono tytuły wykonawcze dopiero w dniu 7 sierpnia 2020 roku (doręczono do Urzędu Skarbowego w dniu 11 sierpnia 2020 roku).

Stosownie do art. 26 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1996 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1427 ze zm.) - organ egzekucyjny wszczyna egzekucję administracyjną na wniosek wierzyciela i na podstawie wystawionego przez niego tytułu wykonawczego, sporządzonego według ustalonego wzoru. Zgodnie z obowiązującym w okresie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 29 lipca 2020 roku rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1483 ze zm.), wierzyciel był obowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty należności pieniężnych. Wierzyciel przysyłał zobowiązanemu upomnienie: 1) niezwłocznie, w szczególności jeżeli łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały podjęte działania informacyjne, lub z podjętych działań informacyjnych w sprawie wynika, że obowiązek nie zostanie dobrowolnie wykonany; 2) nie później niż po upływie 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działania informacyjne, jeżeli z tych działań wynikało, że obowiązek zostanie dobrowolnie wykonany (§ 7 ust. 1). W przypadkach, w których egzekucja administracyjna mogła być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia, wierzyciel wystawiał tytuł wykonawczy:

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

1) niezwłocznie, w szczególności jeżeli łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały podjęte działania informacyjne, lub z podjętych działań informacyjnych w sprawie wynikało, że obowiązek nie zostanie dobrowolnie wykonany; 2) nie później niż po upływie 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działania informacyjne, jeżeli z tych działań wynikało, że obowiązek zostanie dobrowolnie wykonany (§ 9). Powyższe przepisy utraciły moc z dniem 29 lipca 2020 roku. Od dnia 30 lipca 2020 roku obowiązywało rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1294). Zgodnie z § 2 ww. rozporządzenia - wierzyciel mógł podejmować działania informacyjne, w przypadku gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest dłuższy niż 6 miesięcy, a tytuł wykonawczy nie został wystawiony. Działania informacyjne były podejmowane w formie ustnej lub pisemnej. Działania informacyjne były ewidencjonowane w systemie teleinformatycznym wierzyciela, jeżeli istniały warunki techniczne do ich ewidencjonowania w takim systemie, albo w postaci papierowej. Zaewidencjonowaniu podlegała forma działania informacyjnego, data jego podjęcia oraz imię i nazwisko osoby, która podjęła działanie informacyjne. Natomiast stosownie do § 3 rozporządzenia - wierzyciel przysyłał zobowiązanemu upomnienie, o ile było wymagane, w zakresie należności pieniężnej, której wysokość: 1) przekraczała dziesięciokrotność kosztów upomnienia: a) niezwłocznie - jeżeli nie zostały podjęte działania informacyjne; b) przed upływem 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działanie informacyjne; 2) nie przekraczała dziesięciokrotności kosztów upomnienia - przed upływem 6 miesięcy poprzedzających upływ terminu przedawnienia należności pieniężnej. Podobnie, w § 5 ww. rozporządzenia określono takie same terminy jak w § 3 w przypadku, gdy egzekucja administracyjna może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia, wierzyciel wystawiał wtedy tytuł wykonawczy obejmujący należność pieniężną. Powyższe przepisy utraciły moc z dniem 19 lutego 2021 roku. Od dnia 20 lutego 2021 roku obowiązuje w omawianym zakresie rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2083).

W zakresie realizacji wydatków budżetowych

1. Rada Miejska w Uniejowie nie podjęła uchwały w sprawie sposobu konsultowania z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 roku o pożytku publicznym i wolontariacie projektów, aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji, do czego zobowiązywał art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 roku o pożytku publicznym i wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1057). Zgodnie z treścią ww. przepisu - organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa, w drodze uchwały, szczegółowy sposób konsultowania z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3

projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

2. Gmina Uniejów w 2018 roku nie dochowała terminu uchwalenia rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ww. ustawy. Uchwałą nr II/15/18 z dnia 21 grudnia 2018 roku Rada Miejska w Uniejowie uchwaliła Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami na 2019 rok. Zgodnie z art. 5a ust. 1 ustawy działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - organ stanowiący uchwała, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, przeprowadzonych w sposób określony w art. 5 ust. 5, roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy. Roczny program współpracy jest uchwalany do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu.
3. Ustalono, że I transza dotacji udzielonej Miejsko-Gminnemu Ludowemu Klubowi Sportowemu Termy Uniejów – Ostrowsko oraz Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „Gimplus” - Uniejów w 2019 roku została przekazana z trzydniowym opóźnieniem. Natomiast II transza dotacji udzielona Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „Gimplus” - Uniejów została przekazana z 79 dniowym opóźnieniem.
4. Z dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych pełniącego obowiązeki Zastępcy Burmistrza wynikało, że pracownik ten nie spełnił określonych w załączniku nr 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936) wymagań w zakresie wykształcenia. Należy podkreślić, że instytucja pracownika „pełniącego obowiązki” to zasadniczo powierzenie pracownikowi w ramach umowy o pracę innych obowiązków niż te, które są przedmiotem umowy, uczynione w przypadku nagłej potrzeby pracodawcy. Przepisy prawa pozwalają wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi) na powierzenie pełnienia obowiązków na urzędniczych stanowiskach kierowniczych w razie nagłej potrzeby. Powierzenie takie nastąpić może na okres trzech miesięcy w roku kalendarzowym, przypuszczalnie do wyłonienia w drodze konkursu odpowiedniego kandydata, posiadającego kwalifikacje do pracy na danym stanowisku. Zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1282) - osoby takie powinny posiadać odpowiednie kwalifikacje do pełnienia powierzonych im obowiązków, co nie miało miejsca w analizowanym stanie faktycznym. Osoba, której powierzono pełnienie obowiązków w istocie zastępuje kogoś na „nowym stanowisku”, zaś samo powierzenie obowiązków nie wymaga wszczęcia specjalnej procedury. Jest to decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) jako pracodawcy w danej jednostce samorządu terytorialnego.
5. W zakresie prawidłowości wypłaty wynagrodzeń ustalono:
 - na podstawie przedłożonych kart wynagrodzeń oraz list płac za miesiące objęte kontrolą, tj. luty-marzec 2019 roku oraz kwiecień – maj 2020 rok stwierdzono nieprawidłowości w naliczeniu wynagrodzenia dla pracowników zatrudnionych na stanowisku: [1] inspektora ds. księgowości budżetowej oraz [2] księgowej ds. księgowości podatkowej, w związku z niezastosowaniem przez jednostkę kontrolowaną przepisów § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, zgodnie z którym - dodatek za wieloletnią pracę jest wypłacany w terminie wypłaty wynagrodzenia, począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym pracownik nabył prawo do dodatku lub wyższej stawki dodatku, jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca. Biorąc pod uwagę wszystkie okresy zatrudnienia (pracy) znajdujące się w aktach osobowych ww. pracowników, które z mocy odrębnych przepisów podlegają wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, ustalono:

inspektor ds. księgowości budżetowej

osiemnastoletni staż pracy przypadał na dzień 26 marca 2019 roku, natomiast dziewiętnastoletni staż pracy przypadał na dzień 26 marca 2020 roku. W związku z powyższym staż pracy w miesiącach objętych kontrolą powinien wynosić odpowiednio: 17% w okresie luty-marzec 2019 roku oraz 19% kwiecień-maj 2020 roku. Pracownikowi naliczono staż pracy w wysokości 697,86 zł (18%) za miesiące luty i marzec 2019 roku i 736,62 zł (19%) za miesiące kwiecień i maj 2020 roku.

Wobec powyższego w miesiącach luty-marzec 2019 roku zawyżono wynagrodzenie pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku inspektora ds. księgowości budżetowej o kwotę 38,77 zł miesięcznie.

księgowa ds. księgowości podatkowej

czternastoletni staż pracy przypadał na dzień 12 stycznia 2019 roku, natomiast piętnastoletni staż pracy przypadał na dzień 12 stycznia 2020 roku. W związku z powyższym staż pracy w miesiącach objętych kontrolą powinien wynosić odpowiednio: 14% w okresie luty-marzec 2019 roku oraz 15% kwiecień-maj 2020 roku. Pracownikowi naliczono staż pracy w wysokości 459,55 zł (13%) za miesiące luty-marzec 2019 roku i 494,90 zł (14%) za miesiące kwiecień-maj 2020 roku.

Wobec powyższego w miesiącach luty-marzec 2019 roku oraz kwiecień-maj 2020 roku zanizono wynagrodzenie pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku księgowej ds. księgowości podatkowej o kwotę 35,35 zł miesięcznie.

W zakresie realizacji inwestycji

1. Jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy nr ZP.272.32.1.2019 z dnia 10 stycznia 2020 roku zawartej przez Gminę z Blumen Group Sp. z o.o., na wykonanie zadania inwestycyjnego pn. „Budowa infrastruktury turystycznej oraz zagospodarowanie terenu wzdłuż rzeki Warty w Uniejowie – etap I w zakresie przebudowy kładki pieszej nad rzeką Wartą w Uniejowie”, wykonawca złożył ubezpieczeniową gwarancję należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek nr 998A 887387 z dnia 9 stycznia 2020 roku wystawioną przez UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń SA.

Gwarant zagwarantował nieodwołalnie i bezwarunkowo na zasadach określonych w gwarancji zapłatę beneficjentowi należności z tytułu roszczeń beneficjenta w stosunku do zobowiązanego z tytułu wymagalnych kar umownych wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania przez zobowiązanego kontraktu określonego w § 1, zgodnie z jego treścią z dnia

wystawienia niniejszej gwarancji, które to kary nie zostały zapłacone przez zobowiązanego – do kwoty 72.851,19 zł. Gwarancja jest ważna w okresie od dnia 10 stycznia 2020 roku do dnia 1 lipca 2020 roku. Do gwarancji podpisano aneksy: [1] nr 1 z dnia 3 czerwca 2020 roku – przedłużono ważność gwarancji do dnia 30 sierpnia 2020 roku włącznie, [2] nr 2 z dnia 27 sierpnia 2020 roku – przedłużono ważność gwarancji do dnia 30 września 2020 roku.

Zgodnie z art. 147 obowiązującej do dnia 31 grudnia 2020 roku ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 ze zm.), zamawiający mógł żądać od wykonawcy zabezpieczenia należytego wykonania umowy, które służyło pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. Zabezpieczenie mogło być wnoszone, według wyboru wykonawcy, w jednej lub w kilku następujących formach: [1] pieniądzu; [2] poręczeniach bankowych lub poręczeniach spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, z tym że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym; [3] gwarancjach bankowych; [4] gwarancjach ubezpieczeniowych; [5] poręczeniach udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (art. 148 ust. 1 ustawy). Za zgodą zamawiającego zabezpieczenie mogło być wniesione także w inny sposób, wskazany w art. 148 ust. 2 ustawy.

Powołana ustawa w art. 147 ust. 2 zdefiniowała jedynie cel jaki pełni zabezpieczenie należytego wykonania umowy, tj. zabezpieczenie służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. Zabezpieczenie pełni zatem funkcję kaucji umożliwiającej zamawiającemu pokrycie roszczeń z kwoty zabezpieczenia bez konieczności wykorzystywania procedur sądowych. Gwarancja ma być bezwarunkowa, tj. gwarant nie może wymagać spełnienia dodatkowych warunków ze strony beneficjenta, aby doszło do wypłaty z gwarancji – gwarancja ma stanowić substytut pieniądza. W doktrynie podkreśla się, że zabezpieczenie ma służyć w szczególności pokryciu następujących roszczeń o zapłatę: [1] odszkodowania z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (art. 471 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny); [2] odszkodowania z tytułu zwłoki w wykonaniu umowy wzajemnej (art. 491 § 1 ww. ustawy); [3] odszkodowania z tytułu niemożności świadczenia, za którą wykonawca ponosi odpowiedzialność (art. 493 § 1 ww. ustawy); [4] odszkodowania z tytułu szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania z umowy wzajemnej (art. 494 ww. ustawy); [5] kary umownej (art. 483 § 1 ww. ustawy). Nie można zatem ograniczać roszczeń wyłącznie do należności z tytułu kar umownych.

Treść złożonej gwarancji wskazywała, iż zabezpieczenie należytego wykonania umowy miało zastępować wyłącznie kary umowne, co jednocześnie uniemożliwiało wypłatę sumy gwarancyjnej na zaspokojenie innych należności (roszczeń) zgłaszanych przez zamawiającego. Zakres przedmiotowy roszczeń, które mogły być zaspokojone z gwarancji obejmuje jedynie to co w gwarancji wskazano, czyli roszczenia z tytułu kar umownych.

2. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy z dnia 10 listopada 2016 roku zawartej przez Gminę z Pracownią Usług Projektowo Budowlanych Tomex Tomasz Zakrzewski z/s w Łodzi na opracowanie dokumentacji projektowej

przebudowy kładki pieszej nad rzeką Wartą w Uniejowie zostało wpłacone przez wykonawcę w dniu 10 listopada 2016 roku, w kwocie 2.000,00 zł. W dniu 17 listopada 2016 roku została założona lokata na ww. kwotę. Kwotę 1.400,00 zł (70% zabezpieczenia) wraz z odsetkami 5,19 zł zwrócono wykonawcy w dniu 13 kwietnia 2017 roku. Kwotę 600,00 zł zwrócono dopiero w trakcie kontroli RIO - w dniu 11 marca 2021 roku.

Protokół przekazania dokumentacji został spisany w dniu 24 stycznia 2017 roku. Zgodnie z umową, zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 70%, tj. w kwocie 1.400,00 zł zamawiający miał zwrócić w terminie 30 dni od daty odbioru prac będących przedmiotem umowy. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 30%, tj. w kwocie 600,00 zł zamawiający miał zwrócić w terminie 14 dni po upływie okresu rękojmi za wady.

W świetle art. 568 § 1 i 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny – w brzmieniu obowiązującym dla ww. okresu, sprzedawca odpowiada z tytułu rękojmi, jeżeli wada fizyczna zostanie stwierdzona przed upływem dwóch lat, a gdy chodzi o wady nieruchomości - przed upływem pięciu lat od dnia wydania rzeczy kupującemu. Jeżeli kupującym jest konsument a przedmiotem sprzedaży jest używana rzecz ruchoma, odpowiedzialność sprzedawcy może zostać ograniczona, nie mniej niż do roku od dnia wydania rzeczy kupującemu. Roszczenie o usunięcie wady lub wymianę rzeczy sprzedanej na wolną od wad przedawnia się z upływem roku, licząc od dnia stwierdzenia wady.

Zgodnie z art. 151 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, kwota pozostawiona na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady nie mogła przekraczać 30% wysokości zabezpieczenia. Stosownie do ust. 3 wskazanego artykułu - kwota, o której mowa w ust. 2, była zwracana nie później niż w 15. dniu po upływie okresu rękojmi za wady. Od dnia 1 stycznia 2021 roku obowiązuje w powyższym zakresie ustawa z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2019 ze zm.). W art. 453 ust. 2 ww. ustawy określono, że zamawiający może pozostawić na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji kwotę nie przekraczającą 30% zabezpieczenia. Z kolei w ust. 3 i 4 art. 453 wskazano, że kwota, o której mowa w ust. 2, jest zwracana nie później niż w 15. dniu po upływie okresu rękojmi za wady lub gwarancji. Zamawiający może dokonać częściowego zwrotu zabezpieczenia po wykonaniu części zamówienia, jeżeli przewidział taką możliwość w dokumentach zamówienia.

W zakresie ewidencji środków trwałych i inwentaryzacji

1. Stwierdzono przypadki przyjęcia pod jednym numerem ewidencyjnym więcej niż jednej nieruchomości gruntowej, w łącznej kwocie, tj. bez wyszczególnienia wartości poszczególnych działek (np. działki nr nr: 38/2, 45/2, 54/2 o łącznej wartości 10.410,00 zł, ujęte pod nr inwentarzowym 0/01/010/560). Taki zapis w ewidencji analitycznej jest niepoprawny, gdyż uniemożliwia on wyodrębnienie poszczególnych obiektów inwentarzowych oraz stwierdzenie poprawności ich ujęcia poprzez weryfikację. Taki zapis powodował, że nie było możliwości ustalenia jakie działki i o jakiej powierzchni składają się na ww. kwotę.

W myśl art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości, księgi pomocnicze mają na celu uszczegółowienie i uzupełnienie zapisów dokonanych na kontach syntetycznych w ujęciu systematycznym. Konta analityczne stanowią podstawowe źródło informacji niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania jednostki w trakcie okresu sprawozdawczego.

Analityczna ewidencja księgową środków trwałych powinna być prowadzona w szczególności do poszczególnego, pojedynczego składnika majątku – w przypadku gruntów – scharakteryzowanego numerem ewidencyjnym poszczególnej działki, powierzchnią i wartością księgową określoną zgodnie z uregulowaniami art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

2. Stwierdzono przypadki nadawania dla zakońzonego zadania inwestycyjnego nowego numeru inwentarzowego. W rezultacie powodowało to sytuację, w której jeden środek trwały posiadał kilka numerów inwentarzowych lub powstanie nowego środka trwałego określanego odrębnym numerem inwentarzowym definiowało zakończenie danego zadania inwestycyjnego.

Zgodnie z art. 31 ust.1 ustawy o rachunkowości – wartość początkową stanowiącą cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego powiększają koszty jego ulepszenia, polegającego na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powodującego, że wartość użytkowa tego środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do użytkowania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszonego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami.

W związku z powyższym ulepszeniem jest trwałe unowocześnienie środka trwałego, które podnosi jego wartość techniczną, jak i przystosowanie składnika majątku do wykorzystania go w innym niż pierwotnym celu lub nadanie temu składnikowi nowych cech użytkowych, wyrażające się w poprawie standardu użytkowego lub technicznego albo obniżce kosztów eksploatacji. Zatem, w opisywanych szczegółowo w protokole kontroli przypadkach miało miejsce ulepszenie środka trwałego w wyniku wydatków poniesionych w związku z rozbudową tych środków (na co wskazuje nazwa na dokumencie OT), co zostało potwierdzone przez pracownika merytorycznego.

Ponadto, w obowiązującej w jednostce Instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych wskazano, że dla środków trwałych, których wartość uległa zmianie w wyniku ulepszenia sporządza się dokument o nazwie przewartościowanie środka trwałego po jego ulepszeniu.

3. W zakresie prawidłowości naliczania umorzeń stwierdzono, że dla dwóch obiektów inwentarzowych (systemu wodociągowego i boiska) zastosowano nieprawidłowe stawki umorzeniowe, tj. 2,5% zamiast 4,5% (system wodociągowy) i 4,5% zamiast 2,5% (boisko). Ponadto, stwierdzono niewłaściwe przyporządkowanie przedmiotowych obiektów do rodzaju środków trwałych, określonych w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1864): [1] system wodociągowy ujęto w klasyfikacji jako rodzaj 210 – rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne, przesyłowe - natomiast powinien on zostać sklasyfikowany jako rodzaj 211 – rurociągi sieci rozdzielczej oraz linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne, rozdzielcze. Dla rodzaju 211 ustalona w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 15

lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych - stawka amortyzacyjna wynosi 4,5%. Powyższa nieprawidłowość spowodowała zaniżenie dokonanych odpisów umorzeniowych w roku 2019 na łączną kwotę 406.425,36 zł; [2] boisko ujęto w klasyfikacji jako rodzaj 291 – pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane – natomiast obiekt powinien zostać sklasyfikowany jako rodzaj 290 – budowle sportowe i rekreacyjne. Dla rodzaju 290 ustalona w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych stawka amortyzacyjna wynosi 2,5%. Powyższa nieprawidłowość spowodowała zawyżenie dokonanych odpisów umorzeniowych w roku 2019 na łączną kwotę 211.000,99 zł.

Stosownie do wskazanego rozporządzenia, klasyfikacja środków trwałych (KŚT) jest usystematyzowanym wykazem środków trwałych (obiektów) służących do celów ewidencyjnych, ustalania stawek odpisów amortyzacyjnych oraz badań statystycznych. Struktura KŚT jest trzystopniowa. Na pierwszym szczeblu podziału klasyfikacyjnego jest 10 jednocyfrowych grup środków trwałych. Grupy środków trwałych dzielą się na drugim szczeblu podziału klasyfikacyjnego na podgrupy, którym nadane zostały symbole dwucyfrowe. Wprowadzono też trzeci szczebel, któremu nadano symbole trzycyfrowe.

W zakresie planowania i prognozowania wielkości finansowych w budżecie i w wieloletniej prognozie finansowej oraz w zakresie wykonywania budżetu

Według planu budżetu Gminy na 2019 rok oraz sprawozdania kwartalnego Rb-NDS - o nadwyżce/deficycie, planowany deficyt na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosił 32.831.163,58 zł, a faktycznie wykonano deficyt na kwotę 26.876.558,12 zł. Z kolei według budżetu Gminy na 2020 rok oraz sprawozdania kwartalnego Rb-NDS - o nadwyżce/deficycie - planowany deficyt na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosił 14.739.368,89 zł, a faktycznie osiągnięto nadwyżkę w kwocie 2.291.390,49 zł.

Na osiągnięcie znacznie niższego niż planowano deficytu w 2019 roku miały wpływ niezrealizowane planowane wydatki bieżące na kwotę ponad 3,3 mln zł oraz niezrealizowane wydatki majątkowe na kwotę ponad 8,6 mln zł. Ponadto jednostka nie zrealizowała dochodów majątkowych w stosunku do planu na kwotę ponad 6 mln zł.

Osiągnięcie nadwyżki budżetowej przy planowanym na 2020 rok deficycie związane było między innymi z niezrealizowaniem planowanych wydatków budżetu na kwotę ponad 18,7 mln zł, w tym wydatków bieżących na kwotę ponad 4,8 mln zł oraz niezrealizowaniem wydatków majątkowych na kwotę około 13,9 mln zł. Jednostka nie zrealizowała również dochodów bieżących na kwotę ponad 1,7 mln zł.

W wyniku analizy budżetu Gminy na lata 2019-2020 rok, jego zmian w trakcie roku oraz sprawozdań budżetowych Rb-28S, odnotowano pozycje wydatkowe, dla których określono plan, natomiast na koniec ww. okresów sprawozdawczych stwierdzono ich wykonanie znacząco niższe bądź zerowe w stosunku do planu.

Z informacji od Skarbnika wynikało, że niskie wykonanie wydatków majątkowych w głównej mierze dotyczyło projektów współfinansowanych ze środków z budżetu Unii Europejskiej. Wynikało przede wszystkim z przesunięcia terminów realizacji

projektów na wniosek wykonawcy na skutek trudnej sytuacji związanej z epidemią koronawirusa. Ponadto, z uwagi na innowacyjność realizowanych projektów przedłużały się procedury dokumentacyjne oraz uzgodnienia odnośnie zakresu rzeczowego. Postępowania przetargowe na wykonanie projektów często były unieważniane, gdyż cena najkorzystniejszej oferty przekraczała kwotę, którą zamawiający zamierzał i mógł przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia bądź nie złożono żadnej oferty niepodlegającej odrzuceniu. Wówczas procedury były powtarzane, co skutkowało wydłużeniem terminu realizacji projektów.

Niezależnie od powyższego, należy wskazać, że w ostatnim kwartale 2019 roku Rada Miejska w Uniejowie dokonywała zmian w budżecie na 2019 rok, w tym ostatnia uchwała zmieniająca budżet Gminy została podjęta w dniu 17 grudnia 2019 roku. Również w ostatnim kwartale 2020 roku Rada Miejska w Uniejowie dokonała zmian w budżecie na 2020 rok, w tym ostatnia uchwała zmieniająca budżet na 2020 rok została podjęta w dniu 30 grudnia 2020 roku. Powyższe umożliwiło dokonanie zmian mających na celu urealnienie planowanych wielkości dochodów i wydatków, tak aby planowany deficyt był prawdopodobny.

Powyższe świadczy o tym, że w latach 2019-2020 w Gminie Uniejów nie monitorowano na bieżąco możliwości wykonania dochodów i wydatków budżetu. Brak realnego planowania budżetu Gminy mógł prowadzić do błędnej oceny możliwości finansowych kontrolowanej jednostki samorządowej, zwłaszcza przez organ nadzoru – RIO.

Ponadto należy wskazać, że Rada Miejska w Uniejowie podjęła w dniu 8 grudnia 2020 roku uchwałę nr XXXIX/287/2020 w sprawie emisji obligacji przychodowych Gminy Uniejów oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu. W dniu 24 grudnia 2020 roku Burmistrz Uniejowa podpisał umowę o pełnienie funkcji organizatora emisji obligacji. Jednostka pod koniec grudnia 2020 roku wyemitowała obligacje na kwotę 8.500.000,00 zł, pomimo że budżet Gminy wykazywał nadwyżkę w kwocie 2.291.390,49 zł, przy zakładanym deficycie po zmianach w kwocie 14.739.368,89 zł. Kwota 8.500.000,00 zł wpłynęła na wyodrębniony rachunek bankowy w dniu 30 grudnia 2020 roku. W dniu 31 grudnia 2020 roku z ww. rachunku poniesiono wydatki na kwotę 2.369.745,00 zł. Na dzień 31 grudnia 2020 roku konto wykazywało saldo w kwocie 6.130.255,00 zł.

Należy zauważyć, że korzystanie z ww. zwrotnych instrumentów finansowania, generuje dodatkowe koszty obsługi zadłużenia. Aby nie zwiększać zadłużenia jednostki ponad faktyczne potrzeby i nie generować dodatkowych kosztów bieżących w postaci wydatków na obsługę długu, Gmina Uniejów powinna monitorować wykonanie budżetu w trakcie roku budżetowego oraz korygować pierwotne założenia.

Na powyższą okoliczność Skarbnik Miasta wskazała między innymi, iż „*Gmina Uniejów obecnie realizuje piętnaście projektów inwestycyjnych o wartości około stu dwudziestu trzech milionów złotych, na które otrzymała dofinansowanie ze środków z budżetu Unii Europejskiej w wysokości około sześćdziesiąt siedem milionów złotych. Wykorzystanie wsparcia Unii Europejskiej wymaga jednak zaangażowania wkładu własnego i jest ogromnym wyzwaniem dla gminy, która nie posiada na swoim terenie przemysłu a dochody czerpie głównie z turystyki. Postępowania przetargowe ogłaszane na roboty budowlane w ramach realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE były w dużej mierze nierozstrzygane z powodów finansowych. Znaczny wzrost cen materiałów i usług budowlanych w stosunku do tych w oparciu, o które były sporządzane budżety projektów*

spowodował, iż zrealizowanie projektów w granicach środków, jakimi dysponowała Gmina Uniejów na dany cel stało się niemożliwe. W związku z powyższym w celu zabezpieczenia środków na realizację projektów Gmina Uniejów postanowiła pozyskać środki finansowe emitując obligacje przychodowe, które są alternatywą dla kredytów i pożyczek. Rada Miejska podjęła uchwałę w sprawie emisji obligacji i rozpoczęła procedurę. Jak się okazało procedura uruchomienia emisji jest procesem długotrwałym i trwała od stycznia do października 2020 roku, ostatecznie wniosek o udzielenie dofinansowania nie uzyskał akceptacji komitetu kredytowego banku w związku z powyższym gmina podjęła rozmowy z Domem Maklerskim NWAi. Złożona przez instytucję oferta została zaakceptowana i ostatecznie 24 grudnia 2020 roku podpisano umowy agenta oraz warunki emisji.

Zgodnie z treścią Uchwały Rady Miejskiej w Uniejowie w sprawie emisji obligacji przychodowych Gminy Uniejów oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu oraz Warunkami Emisji środki pozyskane z emisji muszą zostać przeznaczone na finansowanie i refinansowanie zadłużenia finansowego zaciągniętego na wydatki inwestycyjne związane z realizacją następujących projektów (...).

Pozostałe środki na rachunku obligacji na dzień 31.12.2020 r. wynoszą 6 130 255,00 zł. Sfinansowanie wydatków majątkowych związanych z realizacją powyższych projektów ze środków pochodzących z innych źródeł doprowadziłoby do sytuacji, w której gmina nie byłaby w stanie rozliczyć środków z emisji. Działanie takie mogłoby doprowadzić do rozwiązania umowy Warunków Emisji. Analizując wykonanie budżetu 2020 roku, oddzielając budżet bieżący od majątkowego można zauważyć, iż w budżecie majątkowym występuje deficyt w wysokości 4 632 109,61 zł. Wydatki majątkowe wynoszą 14 362 227,60 zł, dochody majątkowe stanowią kwotę 12 547 321,78 zł, przy czym środki finansowe przyznane na realizację operacji pn: Kształtowanie przestrzeni publicznej w Gminie Uniejów w miejscowościach: Spycimierz, Uniejów i Wilamów w wysokości 1 000 000 zł oraz na realizację operacji pn: Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Uniejów w zakresie budowy sieci kanalizacyjnej na odcinku Zieleń – Spycimierz oraz budowy sieci wodociągowej na obszarze wsi Lekaszyn oraz na odcinku Skotniki-Kuczki wraz z modernizacją i rozbudową stacji uzdatniania wody w Woli Przedmiejskiej w wysokości 1 817 203,79 zł, zostały przeznaczone na spłatę pożyczek zaciągniętych na wyprzedzające finansowanie wskazanych powyżej operacji realizowanych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Ponadto należy wskazać, iż środki budżetu na rachunku podstawowym stanowią na dzień 31.12.2020 r. kwotę 5 923 928,44 zł (pozostałe środki z obligacji znajdują się na odrębnym rachunku bankowym i wynoszą 6 130 255,00 zł)."

W zakresie dochodów i wydatków budżetu związanych z systemem gospodarowania odpadami

W zakresie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami stwierdzono:

- w uchwale budżetowej na 2019 roku (uchwała nr III/19/2019 Rady Miejskiej w Uniejowie z dnia 9 stycznia 2019 roku) Rada ustaliła plan dochodów z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi na kwotę 763.800,00 zł oraz plan wydatków związanych z systemem gospodarowania odpadami na kwotę 850.689,00 zł. Planowany deficyt stanowił kwotę 86.889,00 zł. Planowane wydatki zmieniono na kwotę 913.659,00 zł na podstawie uchwały Rady Miejskiej nr IV/30/2019 z dnia 17 stycznia 2019 roku (planowany deficyt po

zmianach wyniósł 149.859,00 zł) oraz na kwotę 995.659,00 zł na podstawie uchwały Rady Miejskiej nr XXII/150/2019 z dnia 27 listopada 2019 roku (planowany deficyt po zmianach wyniósł 231.859,00 zł);

- w uchwale budżetowej na 2020 rok (uchwała nr XXIV/168/2019 Rady Miejskiej z dnia 27 grudnia 2019 roku) ustalono dochody w kwocie 2.079.967,00 zł i wydatki w kwocie 2.079.967,00 zł. Na początek roku dochody i wydatki na sfinansowanie zadań związanych z gospodarowaniem odpadami na 2020 rok zostały zrównoważone. Następnie dokonano zmiany kwot wydatków: [1] na podstawie uchwały nr XXVI/182/2020 Rady Miejskiej z dnia 10 lutego 2020 roku plan dochodów nie uległ zmianie, a wydatki zwiększono do kwoty 2.111.967,00 zł (planowany deficyt po zmianach wyniósł 32.000,00 zł), [2] na podstawie uchwały nr XXXVI/269/2020 Rady Miejskiej z dnia 26 października 2020 roku wydatki zwiększono do kwoty 2.211.967,00 zł, plan dochodów nie uległ zmianie (planowany deficyt po zmianach wyniósł 132.000,00 zł), [3] na podstawie uchwały nr XXXVIII/283/2020 Rady Miejskiej z dnia 27 listopada 2020 roku zmniejszono wydatki do kwoty 2.161.967,00 zł, plan dochodów nie uległ zmianie (planowany deficyt po zmianach wyniósł 82.000,00 zł).

Zgodnie z treścią art. 6r ust. 1 i 1aa ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 888), opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy. Środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W ust. 2 ww. artykułu wyszczególniono koszty, które należy pokryć z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a kolejnych przepisach koszty które mogą być sfinansowane z opłat. W ust. 2c ustawodawca założył możliwość istnienia nadwyżki dochodów nad wydatkami (kosztami) funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami i wskazał koszty, które mogłyby również zostać sfinansowane z przedmiotowej nadwyżki. Z powyższych unormowań wynika zasada bilansowania się finansowania systemu i możliwość wystąpienia dodatniego wyniku na przedmiotowej działalności. Z kolei ujemny wynik wiąże się przede wszystkim z brakiem wpłat ze strony zobowiązanych, jak również stosowaniem przewidzianych w ustawie ulg w zapłacie. W konsekwencji, jednostka powinna podejmować czynności w celu bilansowania systemu.

Ustawodawca upoważniając organ stanowiący do określenia wysokości stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie pozostawił jej pełnej swobody w tym zakresie, lecz zobowiązał do dokonania szczegółowej kalkulacji obejmującej m.in. koszty odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, koszty obsługi administracyjnej tego systemu, koszty tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów, koszty edukacji ekologicznej, wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów oraz utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, koszty usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania, a także liczbę mieszkańców zamieszkujących daną gminę i ilość wytwarzanych na terenie gminy odpadów itp. Na podstawie powyższych elementów wyliczane są stawki opłat. Dlatego Rada Miejska podejmując uchwałę w przedmiocie stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest zobowiązana do dokonania rzetelnej i wnikliwej kalkulacji wysokości stawek, tak aby pobierane opłaty pokrywały rzeczywiste koszty związane z funkcjonowaniem systemu zagospodarowania odpadami na terenie gminy.

Odpowiedzialność za powyższe uchybienia i nieprawidłowości ponoszą pracownicy Urzędu Miasta w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Przekazując informację o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Burmistrza o podjęcie działań na celu ich usunięcia oraz zapobieżenia ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Podjąć działania mające na celu podjęcie przez Radę Miejską uchwały w sprawie wspólnej obsługi gminnych jednostek organizacyjnych, stosownie do przepisów art. 10c ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
2. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, w szczególności poprzez:
 - prowadzenie jednej księgi głównej dla Urzędu Miasta w Uniejowie i jednej księgi głównej dla budżetu Gminy Uniejów, przy użyciu systemu finansowo-księgowego - zgodnie z art. 13 ust. 1 w zw. z art. 15 ustawy;
 - ujmowanie wszystkich operacji mających wpływ na sprawozdawczość budżetową i finansową oraz dokonywanie w księgach rachunkowych zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, stosownie do uregulowań zawartych w art. 24 ustawy;
 - zachowanie zasady ciągłości działania określonej w art. 5 ust. 1 ustawy, w zakresie zgodności sald początkowych z saldami końcowymi;
 - ujmowanie w księgach rachunkowych wszystkich osiągniętych, przypadających na jej rzecz przychodów i obciążających ją kosztów związanych z tymi przychodami dotyczących danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do reguły zawartej w art. 6 ust.1 ustawy;
 - wprowadzanie do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego w postaci zapisu, każdego zdarzenia, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do art. 20 ust.1 ustawy;
 - prowadzenie kont ksiąg pomocniczych w sposób uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy.
3. Zapewnić bieżące rozliczanie środków gromadzonych w zakresie centralizacji podatku od towarów i usług w sposób przejrzysty oraz zgodny z zasadami dokonywania zwrotów podatku.
4. Zapewnić przestrzeganie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, poprzez odprowadzanie zgromadzonych dochodów jednostki budżetowej (Urzędu Miasta) na rachunek budżetu oraz pokrywanie wydatków jednostki z otrzymanych zasileń, stosownie do regulacji zawartych w art. 11 ust. 1 ustawy.

5. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności poprzez:
 - ewidencjonowanie operacji na koncie 130 – Rachunek bieżący jednostki, w sposób umożliwiający ustalenie stanu środków pieniężnych na danym rachunku bankowym oraz tak aby saldo oznaczało w zakresie wydatków stan środków pieniężnych otrzymanych na realizację wydatków budżetowych, a niewykorzystanych do końca roku, a w zakresie dochodów stan środków pieniężnych z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych, które do końca roku nie zostały przelane do budżetu;
 - właściwą korespondencję kont 223, 901 przy ewidencji rozliczeń środków pochodzących z grantów;
 - bieżące kontrolowanie ewidencji na koncie 223 – Rozliczenie wydatków budżetowych, tak aby nie dopuścić do powstania nieprawidłowego salda na tym koncie zarówno w ewidencji budżetu gminy, jak i w ewidencji Urzędu Miasta;
 - ewidencjonowanie operacji na kontach 011, 072, 140, 141, 223, 224, 240 zgodnie z systematyką określoną w rozporządzeniu;
 - ewidencjonowanie odpisów aktualizujących należności (odsetki) na koncie 290 po właściwej stronie, tak aby konto to nie dostarczało niezrzetelnych informacji do sporządzania sprawozdań finansowych;
 - uzupełnienie wykazu kont księgi głównej Urzędu Miasta lub budżetu gminy o konta (w zależności od wyboru księgi, do której zostaną przeniesione operacje związane z centralizacją podatku od towarów i usług), na których ewidencjonowane są operacje gospodarcze z zakresie scentralizowanego podatku, w tym o konta: 271 – VAT należny, 272 – VAT naliczony.
6. Zapewnić ewidencjonowanie operacji dotyczących błędów banku zgodnie z systematyką określoną w zarządzeniu Burmistrza Uniejowa w sprawie polityki rachunkowości.
7. Zaprzestać zwracania nadwyżki podatku naliczonego nad należnym wykazywanego w deklaracjach częściowych jednostkom budżetowym oraz odpowiednio skorygować uregulowania wewnętrzne w tym zakresie.
8. Zapewnić przestrzeganie rozporządzenia z dnia 2 marca 2010 roku Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
9. Zapewnić sporządzanie sprawozdania Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych, w sposób rzetelny i prawidłowy pod względem merytorycznym, ze szczególnym zwróceniem uwagi na prawidłowe wykazywanie w sprawozdaniu danych wynikających z umów o charakterze cywilnoprawnym (należności pozostałych do zapłaty, zaległości i nadpłat), zgodnie z przepisami Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do

rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

10. Zapewnić prawidłowe wykazywanie w sprawozdaniach budżetowych danych o skutkach finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych.
11. Dokonać korekty sprawozdań budżetowych, sporządzonych za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2019 roku, w związku z nieprawidłowym wykazaniem skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych. Poprawione sprawozdania przekazać RIO w Łodzi, wskazując przyczynę korekty.
12. Ewidencjonować pobrane przez inkasentów wpłaty na koncie pozabilansowym 991 - Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
13. Zapewnić przestrzeganie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, poprzez:
 - zaprzestanie umieszczania w ogłoszeniu kwoty postąpienia, gdyż to uczestnicy przetargu określają jego wysokość, zgodnie z dyspozycją zawartą w § 14 ust. 1 rozporządzenia;
 - sporządzanie i publikowanie informacji o wyniku przetargu, stosownie do wymogów określonych w § 12 ust. 1 rozporządzenia.
14. Zapewnić przestrzeganie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, poprzez:
 - ponowne ogłaszanie pierwszego przetargu na zbycie nieruchomości w sytuacji upływu 6 miesięcy od zakończenia wynikiem negatywnym drugiego przetargu, stosownie do wymogu określonego w art. 39 ust. 2 ustawy oraz zadbanie o poprzedzenie ogłoszenia o przetargu sporządzeniem i podaniem do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży (art. 35 ust. 1 w zw. z art. 39 ust.3 ustawy), jak również określenie ceny wywoławczej w ponownym pierwszym przetargu w wysokości nie niższej niż wartość nieruchomości (art. 67 ust. 2 pkt 1 ustawy);
 - zawiadamianie nabywcy o wyznaczonym terminie sporządzenia umowy sprzedaży, wypełniając tym samym obowiązek zawarty w art. 41 ust. 1 ustawy;
 - wypełnienie obowiązku podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę na okres 21 dni, stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy.
15. Dokonywać waloryzacji czynszu zgodnie z uregulowaniami zawartymi w umowach.
16. Zapewnić prawidłowe naliczanie i egzekwowanie odsetek od zaległości podatkowych.
17. Zapewnić przestrzeganie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, poprzez:

- dokonywanie czynności sprawdzających w stosunku do składanych przez podatników deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji, stosownie do art. 274a § 2 ustawy, wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych;
 - podejmowanie czynności w ramach kompetencji organu podatkowego wynikających z art. 274 § 1 i art. 274a ustawy Ordynacja podatkowa. Zgodnie z art. 274 § 1 ww. ustawy - w razie stwierdzenia, że deklaracja zawiera błędy rachunkowe lub inne oczywiste omyłki bądź że wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, organ podatkowy w zależności od charakteru i zakresu uchybień: 1) koryguje deklarację, dokonując stosownych poprawek lub uzupełnień, jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego, kwoty nadpłaty, kwoty zwrotu podatku albo kwoty nadwyżki podatku do przeniesienia lub wysokości straty w wyniku tej korekty nie przekracza kwoty 5.000 zł; 2) zwraca się do składającego deklarację o jej skorygowanie oraz złożenie niezbędnych wyjaśnień, wskazując przyczyny, z powodu których informacje zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość. Stosownie natomiast do art. 274a ww. ustawy, organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.
18. Zapewnić wyłączenie z opodatkowania podatkiem rolnym gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, podlegających opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości.
 19. Podjąć, w oparciu o przepisy ustawy Ordynacja podatkowa, czynności mające na celu ustalenie stanu faktycznego oraz prawnego i wyjaśnienie prawidłowości opodatkowania podatników podatku od nieruchomości i podatku rolnego, opisanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
 20. Dokonać zwrotu nadpłaconej kwoty podatku od środków transportowych za 2020 rok podatnikowi wymienionemu w pierwszej części wystąpienia.
 21. Zapewnić bieżące podejmowanie czynności windykacyjnych wobec podatników podatku od nieruchomości, na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz przepisów rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Pieniężnej z dnia 18 listopada 2020 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych.
 22. Zapewnić przestrzeganie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w szczególności poprzez:
 - uchwalenie szczegółowego sposobu konsultowania z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji, stosownie do wymogu zawartego w art. 5 ust. 5 ustawy;

- uchwalanie rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy w terminie określonym w art. 5a ust. 1 ustawy.
- 23. Zapewnić przekazywanie dotacji udzielanych z budżetu Gminy Uniejów w terminach wynikających z zawartych umów.
- 24. Zapewnić wykonywanie funkcji Zastępcy Burmistrza Uniejowa przez osobę spełniającą wymogi kwalifikacyjne określone w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.
- 25. Zapewnić prawidłowe ustalanie i wypłatę dodatków za wieloletnią pracę.
- 26. Zapewnić przestrzeganie ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych¹⁶, poprzez:
 - egzekwowanie od wykonawców wnoszenia prawidłowego zabezpieczenia należytego wykonania umowy;
 - zwrot kwot pozostawionych na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji, po upływie okresu rękojmi za wady lub gwarancji.
- 27. Zapewnić przestrzeganie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych, w szczególności poprzez stosowanie dla obiektów inwentarzowych prawidłowej klasyfikacji rodzajowej.
- 28. Przestrzegać art. 31 ust.1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - wartość początkową stanowiącą cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego powiększają koszty jego ulepszenia, polegającego na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powodującego, że wartość użytkowa tego środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszanego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami.
- 29. Zapewnić prawidłowe stosowanie przyjętych w jednostce stawek amortyzacyjnych.
- 30. Zapewnić monitorowanie procesów związanych z wykonaniem budżetu, podejmując – w uzasadnionych przypadkach – w trakcie roku budżetowego decyzje korygujące pierwotne założenia.
- 31. Podejmować działania mające na celu wprowadzenie efektywnych rozwiązań, które w przyszłości doprowadzą do zbilansowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, stosownie do przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

¹⁶ Przepisy tej ustawy stosuje się do postępowań wszczętych po dniu 1 stycznia 2021 roku. W okresie wcześniejszym obowiązywała ustawa z dnia 29 stycznia 2004 roku stosuje się do postępowań o udzielenie zamówienia wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 stycznia 2021 roku (art. 90 ust.1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo zamówień publicznych; Dz.U. poz. 2020 ze zm.).

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Burmistrza o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Miejskiej w Uniejowie

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Uniejowie

aa